

Mimmi Marjamaa

TANSSINOHJAAJIEN TARPEET JA TAI DOT VUONNA 2013

Kysely Suomen Voimisteluliiton alaisissa seuroissa toimiville tanssinohjaajille

TANSSINOHJAAJIEN TARPEET JA TAIDOT VUONNA 2013

Kysely Suomen Voimisteluliiton alaisissa seuroissa toimiville tanssinohjaajille

Mimmi Marjamaa
Opinnäytetyö
Kevät 2014
Tanssinopettajan koulutusohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Tekijä(t): Mimmi Marjamaa

Opinnäytetyön nimi: Tanssinohjaajien tarpeet ja taidot vuonna 2013 – Kysely Suomen Voimisteluliiton alaisissa seuroissa toimiville tanssinohjaajille

Työn ohjaaja(t): Petri Hoppu & Liisa Kontturi-Paasikko

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: kevät 2014 Sivumäärä: 52 + 8 liitesivua

---

Päätin kartoittaa Suomen Voimisteluliiton alaisina toimivien seurojen tanssinohjaajien taito- ja koulutustarpeita. Olen itse pieneltä paikka-kunnalta kotoisin ja oma tanssiharrastustoimintani pyöri aikoinaan Voimisteluliiton alaisten seurojen ympärillä. Keskustelin aiheesta Voimisteluliiton yhteyshenkilön kanssa ja keskustelun tuloksena päädyin tekemään heille kyselyn, jolla saan kartoituksen tehtyä. Kyselyn vastausten perusteella Voimisteluliitto pystyy kehittämään omaa koulutustarjontaansa vastaamaan ohjaajien toiveita ja kokemia tarpeita. Lisäksi kyselyssä selviää, tarvitaanko jotain uutta toimintaa tarjottavaksi seurojen ohjaajien kehittymiseksi.

Tanssinohjaajalle ei löydy virallista määritelmää Suomessa. Yhdistin tietoa liikunnan ohjauksesta ja tanssinopetuksesta, jonka avulla pyrin hieman avaamaan mitä tanssinohjaajan tulisi tietää ja osata. Hyvällä tanssinohjaajalla on sekä tietoa, että taitoa niin ohjaamisesta, kuin tanssista. Hän osaa suunnitella ohjaamansa tunnit ja edetä ohjauksessaan tavoitteellisesti. Hän osaa hallita ryhmää, mutta osaa huomioida myös yksilöitä opetuksessaan. Hän osaa antaa palautetta ja pystyy arvioimaan sekä oppilaitaan, että omaa ohjaamistaan.

Käsittelin opinnäytetyössäni kyselyn suljettujen kysymysten vastauksia. Niistä kävi ilmi, että alakouluikäisiä opetettiin eniten ja yleisin tunnin pituus oli 60 minuuttia. Tuntien rakenteessa korostui tanssisarjan tekeminen, lämmittely, tekniikkaharjoitteet, tunnin aloitus ja tilassa liikkuvat harjoitteet. Tanssinohjaajien käymistä koulutuksista kirjalliset materiaalit olivat heikoin osa-alue. Eniten tanssinohjaajat kokivat koulutustarvetta eri tanssilajeissa, tekniikkaharjoittelussa ja koreografian rakentamisessa.

Vastausten perusteella loin ehdotelman Voimisteluliitolle, että he voisivat päivittää ja kehittää heidän jo olemassa olevaa koulutusta: Tanssinohjaajan perusteet. Se pitäisi nimensä mukaisesti sisältää tanssinohjauksen perusteita. Toinen jatko-osa koostuisi kolmesta valinnaisesta kurssista: lasten tanssinohjaaminen, nuorten tanssinohjaaminen ja tanssilajeihin ja tanssitekniikkaan tutustuminen. Tämän jälkeen voisi vielä olla kolmas osa, joka olisi koreografiakurssi.

Asiasanat: Suomen Voimisteluliitto, tanssinohjaaja, kysely, koulutustarve

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Dance Teacher Education, Option of Showdance

---

Author(s): Mimmi Marjamaa

Title of thesis: Demands and skill requirements of dance instructors in the year 2013 - Survey of dance instructors within the Finnish Gymnastics Federation

Supervisor(s): Petri Hoppu & Liisa Kontturi-Paasikko

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2014

Number of pages: 52 + 8

The Finnish Gymnastics Federation promotes and provides wide array of gymnastic and dance activities nationwide. In smaller municipalities, the federation may be the sole source of dance-related activities and hobbies. The federation has a demand for development of its dance education programs. This thesis is a survey identifying needs and demands of development in the dance instructor education programs provided by the Finnish Gymnastics Federation.

There is a lack of an official definition for the term dance instructor in Finland. My aim was to clarify the term and to show what a dance instruction should know, by combining information from physical education and dance education literature. A good dance instructor has knowledge about dance and instructing. A dance instructor should have the ability to methodically and goal-orientedly plan dance lessons. A good dance instructor is able to lead a group, but also to pay attention to individuals. An instructor knows how to give versatile feedback to the students. Instructor can evaluate his/her own work and planning skills.

In my thesis I process answers of the multiple choice questions. The answers transpired that instructors taught mostly 7–12 years old children. The most common lesson length was 60 minutes. Lessons focused on highlighted choreography practicing, warm up, technique exercises and movement exercises in space. There is a lack of textual teaching material for dance instructors. Upon inquiry, dance instructors claimed to need most schooling still in different dance styles, dance technique practice and choreography instruction.

Based on the answers received, I made suggestions to the Federation on how to update the education courses they already have for dance instructors. I suggested that the first part would be about the basics of instructing dance. The second part would be optional. The persons attending the course could choose from one to three courses: instructing of children's dance, instructing of youth dance and getting to know of different dance styles and techniques. After that there could be a third part, which would be choreography course.

Keywords: The Finnish Gymnastics Federation, dance instructor, survey, education needs

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 SUOMEN VOIMISTELULIITTO	8
2.1 Suomen Voimisteluliiton historia	8
2.2 Tanssi Suomen Voimisteluliitossa	9
3 TANSSINOHJAAJALLE TARPEELLISET TIEDOT JA TAIDOT	15
3.1 Hyviä ominaisuuksia tanssinohjaajalle	15
3.2 Tanssituntien suunnittelu, tavoitteellisuus ja rakenne	17
3.3 Tuntien toteutus	20
3.4 Tuntien arviointi	22
4 KYSELYTUTKIMUS	24
5 KYSELY TANSSINOHJAAJILLE	25
5.1 Lopulliset kysymykset	25
6 KYSELYN VASTAUKSET JA ANALYYSI	31
6.1 Tanssinohjaajien tanssitausta ja oppilaiden ikäjakauma	31
6.2 Tunneilla tärkeiksi koetut asiat	34
6.3 Tunnin pituus ja tuntien sisältö	37
6.4 Käytyt koulutukset ja mielipiteet niistä	40
6.5 Koettu koulutus- ja tukitarpeet	42
7 YHTEENVETO VASTAUKSISTA	47
8 JATKOTUTKIMUS MAHDOLLISUUKSIA	52
LÄHTEET	53
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Olen toiminut tanssinohjaajana useamman vuoden Voimisteluliiton alaisissa seuroissa. Voimisteluliiton kursseja kiersin myös aikoinaan ahkerasti. Olen myöhemmin toiminut myös Voimisteluliiton järjestämässä tanssitapahtumissa niin kouluttajana, kuin tuomarina. Olen edelleen yhteydessä Voimisteluliittoon ja olen aina ollut kiinnostunut kehittämään heidän tanssiharrastus toimintaansa. Syksyllä 2012 olin yhteydessä Voimisteluliittoon opinnäytetyöni aiheesta ja he kiinnostuivat asiasta. Päätimme, että teen kyselyn tanssinohjaajille kartoittaaksemme heidän tarpeitaan, toiveitaan ja taitojaan. Keskeiseksi kysymykseksi nousi, mitä nämä ohjaajat kokevat tarvitsevansa tullakseen paremmiksi tanssinohjaajiksi.

Suomen Voimisteluliitto pyrkii aktiivisesti uudistamaan ja parantamaan kurssi-tarjontaansa myös tanssin puolella. Näin ollen kyselyn avulla saataisiin tietoa, mitä ohjaajat todella kokevat tarvitsevansa tullakseen paremmiksi tanssinohjaajiksi. Vuoden 2013 alussa Voimisteluliitto lähetti tekemäni kyselyn seuroilleen eteenpäin, jotka taas lähettivät kyselyn edelleen tanssinohjaajilleen. Kyselyyn vastasi 71 tanssinohjaajaa. Tässä opinnäytetyössä käsittelen kyselystä saami- en vastauksien lisäksi, mitä tietoja ja taitoja tanssinohjaajalla olisi hyvä olla. Li- säksi olen luonut ehdotelman Voimisteluliitolle mahdollisesti tanssinohjaajille suunnatun kurssin sisällöstä, jonka olen luonut kyselyn vastausten perusteella. Ehdotelma kurssi pyrkii vastaamaan ohjaajien kokemuksiin kehitettäviin tarpeisiin.

Pyrin opinnäytetyössäni etsimään yhteneväisyyksiä tanssinopetukseen ja lii- kunnan ohjaamiseen liittyvästä kirjallisuudesta. Näin pyrin hieman määrittele- mään, mitä tanssinohjaajan tulisi tietää ja osata. Tanssinohjaaminen ja tanssin- opettaminen pitävät sisällään paljon samoja asioita. Korkeakoulu tutkinnon teh- neellä tanssinopettajalla on pedagogisia ja didaktisia opintoja takanaan. Tans- sinohjaajalla ei välttämättä ole lajin koulutusta tai ohjaamiseen liittyvistä asioista tietoa. Ohjaajalla on kuitenkin mahdollisuus käydä erilaisia, sekä tanssiin, että ohjaamiseen liittyviä kursseja, jotka kehittävät tanssinohjaajan tietoja ja taitoja. Kun itse aloitin ohjaamisen, minua kannustettiin seurassani aktiiviseen kurssil-

la käymiseen ja omien taitojen kehittämiseen. Uskonkin, että useimmiten seuroissa kannustetaan tanssinohjaajia käymään erilaisia kursseja.

Haaveenani on, että tanssinohjaajille pystyttäisiin luomaan mahdollisimman hyvä pohjakoulutus, joka tarjoaisi heille hyvät eväät aloittaa ja kehittää itseään tanssinohjaajina. Pienellä paikkakunnalla tanssinohjaajana toimiminen on aika yksinäistä, eikä vertaistukea välttämättä ole. Erityisesti hyvä tanssinohjaamisen perusteet kurssi palvelisi pienillä paikkakunnilla tanssia ohjaavia ohjaajia. Näin ollen saisimme tanssinohjaamisen tasosta laadukkaampaa ja harrastajien mahdolliset rasitusvammat ja liikuntaharrastuksen lopettaminen vähenisi.

2 SUOMEN VOIMISTELULIITTO

Suomen Voimisteluliitto, josta puhutaan myös nimellä Voimisteluliitto, toimii koko Suomen alueella noin 390 seuran ja noin 128 000 jäsenen voimin (Suomen Voimisteluliiton Koulutuskalenteri 2013 syksy, 23). Vuonna 2013 liiton puheenjohtaja toimi Anne Martikainen. Liitto järjestää toimintaa niin liikunnan harrastajille kuin huippuvoimistelijoille. Seura toiminta on liitolle erittäin tärkeää, ja se järjestääkin koulutusta noin 5 000 ohjaajalle, valmentajalle ja seurajohtajalle vuosittain. Suomen Voimisteluliiton tavoite on edistää kaikenikäisten voimistelua terveyttä tukien ja iloa ja elämyksiä tarjoten. (Voimisteluliitto 2013a, hakupäivä 30.12.2013.) Tässä opinnäytetyössäni käytän virallista nimeä Suomen voimisteluliitto, mutta välillä käytän myös nimeä Voimisteluliitto.

2.1 Suomen Voimisteluliiton historia

Suomen ensimmäisen voimisteluseuran perusti Suomeen, Helsinkiin, Mauriz Waenerber vuonna 1875. Vuotta myöhemmin syntyi ensimmäinen naisvoimistelijoiden seura Gymnastikförening för Fruntimmer i Helsingfors. Toiminta oli erittäin pienimuotoista, mutta silti vuonna 1896 saatiin alulle ensimmäinen voimisteluliitto Finska Kvinnors Gymnastikförbund. (Voimisteluwiki 2013, hakupäivä 31.12.2013.) Maaliskuussa 1903 perustettiin Suomen Voimistelu ja Urheiluliitto SVUL ja silloin käynnistyivät säännölliset ohjaajakoulutukset. Vuonna 1918 perustettiin TUL, Työväen Urheiluliitto, joka on edelleen toiminnassa. (Suomen Voimisteluliitto 2013b, hakupäivä 9.12.2013.)

1930-luvulla järjestettiin Suomessa Voimistelun Suurkisat, joihin osallistui 9 950 mies- ja naisvoimistelijaa. Vuonna 1949 perustettiin Lohjalle Kisakallion opisto, jonka perusti professori Kaarina Karin naisten ja tyttöjen voimisteluopistoksi (Kisakallion Urheiluopisto 2013, hakupäivä 31.12.2013). Vuonna 1952 Helsingin Olympialaisissa tuotiin esille voimistelua omalla naisvoimistelunäytöksellä (Olympiastadion 2013, hakupäivä 31.12.2013; Suomen Voimisteluliitto 2013b, hakupäivä 9.12.2013). Vuonna 1953 aloitettiin Gymnaestradat, jotka ovat suu-

ria, maailmanlaajuisia voimistelutapahtumia. Niitä järjestetään joka neljäs vuosi, ja vuonna 2015 Suomi tulee olemaan isäntämaana. (Suomen Voimisteluliitto 2013c, hakupäivä 30.12.2013.) 1970-luvulla kurssi- ja koulutustoiminta laajentui entisestään, ja näin ollen liitto sai päätoimisen koulutusohjaajan ja järjestöohjaajan. Vuonna 1977 asetettiin liiton tavoitteeksi jäsenmäärän kasvattaminen, ja uutena toimintamuotona alkoi rytmisen kilpavoimistelu. Vuonna 1989 jäsenmäärä ylitti 100.000 rajan. (Suomen Voimisteluliitto 2013b, hakupäivä 9.12.2013.)

SVoLi, Suomen Voimistelu ja Liikunta, syntyi 1994, kun neuvottelut SNLL:n, TUL:n ja FSG:n kanssa yhdestä yhteisestä voimisteluliitosta epäonnistuivat. Uusi SVoLi jatkoi entistä kilpailupainotteisempaa, mutta myös kuntoliikuntaa kehittäen. Suomalainen naisliikunta vietti 100-vuotisjuhliansa uudessa olomuodossaan SVoLina 1996. (Voimisteluwiki 2013, hakupäivä 31.12.2013.) SVL:n syyskokouksessa ehdotettiin yhteisen liiton perustamista, ja neuvottelut SVoLi:n kanssa alkoivat keväällä 2003. Seuraavana syksynä SVL purettiin ja uusi Suomen Voimisteluliitto, Svoli, syntyi vuoden 2004 marraskuussa. Uuden Suomen Voimisteluliiton Svoli ry:n toiminta alkoi vuoden 2005 alusta. (Suomen Voimisteluliitto 2013b, hakupäivä 9.12.2013.)

2.2 Tanssi Suomen Voimisteluliitossa

Suomen Voimisteluliiton päälaji on nimensä mukaisti voimistelu, mutta tanssi on myös suuressa osassa harrastustoimintaa. Voimistelun oheisharjoitteluna käytetään usein eri tanssilajeja, esimerkiksi baletti on erittäin suosittu oheislaji. Ballettia oheisharjoitteluna aletaan joukkuevoimistelupuolella harjoitella noin 10–12-vuotiaana ja rytmisen voimistelun puolella jo noin 6–8-vuotiaana. (Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus 2011–2014, hakupäivä 8.1.2014). Eri tanssilajeja harrastetaan seuroissa paljon, riippuen ohjaajista ja heidän tanssitaustastaan ja kiinnostuksenkohteistaan. Voimisteluliitto pyrkii tukemaan tanssinharrastustoimintaa järjestämällä koulutuksia tanssinohjaajille sekä tanssitapahtumia harrastajille (Voimisteluliitto 2013d hakupäivä 30.12.2013).

Suomen Voimisteluliiton tanssin tavoitteet vuodelle 2014

Suomen Voimisteluliitto on valinnut vuodelle 2014 teemaksi aktiivisuuden, ja se nostaa esille enemmän seuroille suunnattuja tukitoimintoja ja palveluita. Liitto pyrkii parantamaan kaikkia palveluitaan aktiivisesti. Helsingissä vuonna 2015 järjestetään voimistelun suur tapahtuma, johon odotetaan osallistujia jokaiselta maailman mantereelta. Viikon kestävässä tapahtumassa, Gymnaestrada, on näytillä kaikki mahdolliset voimistelun olomuodot, myös tanssi (Gymnaestrada 2013, hakupäivä 30.12.2013.) Tapahtuman tarkoituksena on tuoda voimistelun pariin uusia harrastajia ja korostaa monipuolisen liikunnan tarpeellisuutta. (Voimisteluliitto 2013e, hakupäivä 9.12.2013.)

Voimistelu on liiton päälaji, mutta toiminnassa on voimakkaasti mukana myös tanssin osuus. Liitto järjestää tanssitapahtumia perinteisten voimistelutapahtumien ympärille tanssikursseina, -kisoina ja -näytöksinä. Tärkeinä arvoina liitto pitää yhdessä tekemisen kokemuksia, menestymistä, iloa ja elämyksiä. (Voimisteluliitto 2013a, hakupäivä 30.12.2013.)

Tanssia sisältävät tapahtumat

Voimisteluliitto tarjoaa erilaisia tanssitapahtumia, niin tanssinohjaajille kuin harrastajillekin. Jotta tapahtumiin voi osallistua, tulee olla voimisteluliiton jäsen. Jäsenyyden saa, kun kuuluu Voimisteluliiton alaiseen seuraan. (Voimisteluliitto 2013f, Jäsenyys, hakupäivä 31.12.2013.)

Voimistelun suur tapahtumat kuuluvat Voimisteluliiton näkyvimpiin tapahtumiin. Viimeisin järjestetty tapahtuma oli Sun Lahti kesäkuussa 2013. Sinne kokoontui Voimisteluliiton alaisten seurojen jäseniä esittämään omia esityksiään ja osallistumaan suureen kenttäohjelmaan. Kenttäohjelmassa tanssi ja voimisteli noin 1000 harrastajaa (Kenttäohjelmat liikuttivat Seinäjoella 2013, hakupäivä 31.12.2013). Suur tapahtuman tavoitteina oli tarjota iloa, elämyksiä ja yhteishenkeä. (Suomen Voimisteluliitto 2013k, hakupäivä 31.12.2013.)

Voimisteluliitto järjestää vuosittain Show-tapahtumia, joihin voi osallistua kaikki yli 12-vuotiaiden tanssiryhmät. Tapahtuma järjestetään kahdessa osassa, alueellisina tapahtumina ja yhtenä suurena valtakunnallisena tapahtumana. Kun osallistuu aluetapahtumaan, saa luvan osallistua myös valtakunnalliseen tapahtumaan. Osallistujat saavat itse päättää, minkä alueen tapahtumaan osallistuvat. Lukuvuonna 2013–2014 aluetapahtumia oli kuusi ympäri Suomea ja lisäksi yksi valtakunnallinen tapahtuma. (Suomen Voimisteluliitto 2013g, hakupäivä 30.12.2013; Suomen Voimisteluliitto 2013i, hakupäivä 30.12.2013.) Tapahtumassa voit osallistua joko kilpasarjaan tai näytössarjaan. Osallistujat päättävät itse, mihin sarjaan tahtovat osallistua. Molemmissa sarjoissa on tuomaristo, joka antaa kaikille osallistuville ryhmille kirjallisen palautteen. (Suomen Voimisteluliitto 2013h, hakupäivä 30.12.2013.) Näytössarja toimii tanssikatselmuksen tapaan. Ryhmiä ei laiteta paremmuusjärjestykseen, vaan tuomaristo jakaa kuniamainintoja. Tuomaristo päättää myös, millä perusteella ja kuinka monta kuniamainintaa jaetaan.

Tapahtuman jälkeen ryhmät saavat vielä tuomareiden kirjoittamat kirjalliset palautteet itselleen. Näytössarja jakautuu vielä kahteen erilliseen sarjaan, tanssilliseen voimisteluun ja vapaaseen sarjaan. Vapaa sarjassa ei ole määritelty esityksen lajia tai tyyliä, joten se voi olla mitä vain. Tanssillisen voimistelun sarjassa esityksen tulee noudattaa tanssillisen voimistelun määritelmää. Ikäsarjoja on myös kaksi, nuoret 12–19-vuotiaat ja aikuiset yli 20-vuotiaat. (Suomen Voimisteluliitto 2013i, hakupäivä 30.12.2013.)

Kilpailusarja tarjoaa mahdollisuuden kilpailla kolmessa eri sarjassa, tanssillisessa voimistelussa, vapaasarjassa ja showtanssissa (Voimisteluliitto 2013h, hakupäivä 30.12.2013). Lisäksi sarjojen ikäluokat on jaettu useampaan osaan, kuin näytössarjassa. Ikäluokat ovat tanssillisessa voimistelussa ja vapaasarjassa 12–15-vuotiaat, 16–19-vuotiaat ja yli 20-vuotiaat. Showtanssissa ikäluokat jakautuvat 12–15-vuotiaisiin ja yli 16-vuotiaisiin. Kilpasarjoissa nimensä mukaisesti kilpaillaan. Esitykset pisteytetään, laitetaan paremmuusjärjestykseen ja kolme parasta ryhmää palkitaan. Kilpasarjoja arvioi tuomaristo, joka pisteyttää esityksen eri osa-alueet. Muista perinteisistä kisoista poiketen, Show tapahtu-

man kilpasarjassa jokaiselle ryhmälle jaetaan pisteiden lisäksi myös lyhyt kirjallinen palaute. (Suomen Voimisteluliitto 2013j, hakupäivä 30.12.2013.)

Tanssinohjaajille soveltuvat koulutukset syksyllä 2013

Syksyn 2013 koulutuskalenterin mukaan Voimisteluliitto tarjosi 80 erilaista kurssia seurojensa ohjaajille, harrastajille ja seuraohjaajille. Kaiken kaikkiaan Tanssinohjaajille löytyi tanssinohjaukseen soveltuvia kursseja noin 19 kappaletta. Voimisteluliitto tarjosi syksyllä 2013 yhteensä 13 erilaista tanssi-sanalla otsikoitua kurssia. Kurssitarjottimen Tanssi otsikon alta löytyi viisi kurssia. Tanssi otsikon alta löytyviä kursseja olivat *DanceLab*, *So You Can Dance -ideapäivä nuorten tanssinohjaajille*, *Dance*, *Showdance-ideapäivä ja Tanssinohjauksen perusteet*. (Suomen Voimisteluliiton Koulutuskalenteri syksy 2013, 5–21)

DanceLab on nuorten tanssinohjaajille suunnattu valmista tuntimateriaalia sisältävä koulutus. Koulutuksen ohjelmassa on neljää eri lajia: *aerodance*, *hoopdance*, *showdance* ja *streetdance – hip hop*. Koulutus sisältää tuntien materiaalit sekä kirjallisina että DVD-taltiointeina. Aerodance on kilpa-aerobicin tanssillisempi muoto. Hoopdance on nimensä mukaisesti vannetanssia. Showdance materiaalin on tehnyt Niina Harju, jolla kotisivujensa mukaan on vahva kilpatanssi- ja ryhmäliikuntatausta (Harju Niina 2014, hakupäivä 8.1.2014). Streetdance – hip hop -materiaalin on tehnyt Ida Jousmäki, joka on valmistunut tanssijaksi Turun konservatoriosta ja koreografiksi Lontoon Middlesex Universitystä (Tanssikoulu Kipinä 2014, hakupäivä 8.1.2014). (Suomen Voimisteluliiton Koulutuskalenteri syksy 2013, 12.)

So You Can Dance-, *Dance*- ja *Showdance*-koulutukset ovat kaikki luonteeltaan ideapäivätyylisiä koulutuksia. Ideapäivä on ohjaajille tarkoitettu treenipäivä, jonka tehtävänä on tarjota uusia ideoita ohjaamiseen. *So You Can Dance* tarjoaa ohjaajille valmiita pieniä tanssisarjoja käytettäväksi omille tunneille sellaisenaan tai sovellettuna. *Dance-koulutuksessa* käydään läpi erilaisten tanssin perusteita. Lajeina toimivat muun muassa hip hop, dancehall, showtanssi ja jazztanssi. *Showdance-ideapäivä* perustuu show- ja jazztanssiin. Ideapäivän tuntisarjat ovat vapaasti ohjaajien käytössä. Koulutuksessa käydään läpi myös

erilaisia nostotekniikoita. (Suomen Voimisteluliiton Koulutuskalenteri syksy 2013, 12.)

Tanssinohjauksen perusteet -koulutus on suunnattu jo tanssia ohjaaville tai aloitteleville ohjaajille suunnattu koulutus, jossa käydään läpi ohjaamisen perusteita teorian ja käytännön harjoitusten kautta. Koulutus on suunnattu nuorten tunteja pitävälle tanssinohjaajille. Koulutus keskittyy antamaan ohjaajille ohjeita tuntien rakentamiseen, sarjojen luomiseen ja musiikin käyttöön. Koulutus on kaksipäiväinen. (em. 12.)

Lisäksi muita selkeästi tanssiin liittyviä koulutuksia olivat *Kummituksen kuperkeikka – musiikkiliikuntaseikkailu alle kouluikäisten ohjaajille*, *Lasten tanssin ideapäivä*, *Lasten tanssin avaimet ja matkalla kohti koreografiaa*, *Dance - lastenohjaajien ideapäivä*, *Koreografian perusteet*, *Dance treenipäivä - tanssinharrastajille*, *Dance Rumbita -lisenssikoulutus ja Kuntotanssi 4*. Nämä ovat kaikki ideapäivätyyppisiä, yhden päivän kestäviä koulutuksia ohjaajille. (em. 11–21.)

Muita koulutuksia, jotka mielestäni soveltuvat hyvin tanssinohjaajille, ovat *Jumppakoulu*, *Ryhmäliikunnan ohjaajan peruskoulutus*, *Dance Rumbita lisenssikoulutus*, *Kenttäohjelmien koreografian foorum*, *Psyykkisen valmennuksen työpaja*, *Kunnon ruokaa voimistelijoille -seuraillat ja Kuntotanssi 4*. Jumppakoulu, Ryhmäliikunnan ohjaajan peruskoulutus ja Dance Rumbita lisenssikoulutukset ovat pidempiä koulutuksia. Jumppakoulu -koulutus koostuu kolmesta osasta, joita ovat *Startti*, *Oppiminen ja ohjaaminen* ja kolmannesta valittavasta osasta. Valinnainen osa voi olla *3–6-vuotiaiden ohjaajat*, *7–12-vuotiaiden ohjaajat tai Ohjaajasta valmentajaksi*. Jumppakoulu koulutus soveltuu aloitteleville lasten voimistelun ja liikunnan ohjaajille. Koulutuksesta saa hyviä perustietoja ohjaamista varten, kuten tuntien suunnittelusta, lasten kasvusta ja kehityksestä, liikkeiden harjoittamisesta ja musiikin käytöstä. *Ryhmäliikunnan ohjaajan peruskoulutus* keskittyy aikuisten liikunnallisten tuntien ohjaamiseen. Koulutuksessa opetellaan tuntien suunnittelua ja pitoa huomioon ottaen ryhmän ikä ja taitotaso sekä musiikin käyttöä. *Dance Rumbita* on lisensoitu tanssillisen liikunnan tunti, joka on rakennettu flamencon, salsan, itämaisentanssin ja showtanssin ympärille. (Suomen Voimisteluliiton Koulutuskalenteri syksy 2013, 5–21.)

Yllä mainitut kurssit ovat yhden päivän mittaisia koulutuksia tai ideapäiviä. *Kenttäohjelmien koreografian foorum* on maksuton, päivän kestävä keskustelutilaisuus. Siellä tutustutaan kenttäohjelmien tekoon eli suurten ihmismassojen liikuttamiseen. *Psyykkisen valmennuksen työpaja* on tarkoitettu lähinnä voimisteluvälmentäjille, mutta monet tanssiryhmät myös kisaavat ja saattavat tarvita apua keskittymisessä, mielenhallinnassa tai vaikkapa motivaatiossa. *Kunnon ruokaa voimistelijoille -seurailat* on koulutus, jonka seura pystyy tilaamaan omalle paikakunnalleen. Koulutus pitää sisällään ravitsemusluennon voimistelijan tai liikujan ravitsemuksesta. *Kuntotanssi 4* on Jari Karttusen kehittänyt ideapäivä nuorten ja aikuisten ohjaajille, jossa käydään läpi eri tanssilajeja, kuten salsaa, sambaa ja reggeatonia. (em. 21.)

Koko syksyn 2013 Koulutuskalenterista löysin vain yhden koulutuksen, joka oli suunnattu tanssinharrastajille. *Dance treenipäivä -tanssinharrastajille* on suunnattu nuorille, yli 12-vuotiaille, kokonaisille tanssiryhmille. Päivä toimii ideapäivän tapaan. Viiden tunnin aikana tutustutaan moniin eri tanssilajeihin ja tanssinpätkiin. (em. 14.)

3 TANSSINOHJAAJALLE TARPEELLISET TIEDOT JA TAIDOT

Tanssinohjaaja on nimike, jota on hankala määritellä. Sille ei löydy valmista määritelmää edes sivistyssanakirjasta. Silti tätä nimikettä käytetään esimerkiksi voimisteluseuroissa ympäri Suomea. Seuroissa tanssinohjaajaksi mielletään henkilö, joka opettaa ryhmiä, mutta hänellä ei ole tanssialan koulutusta. Seura voi pyytää ohjaajaksi tahtovaa käymään ensin jonkun koulutuksen tai kehottaa toimimaan apuohjaajana ensin kokemuksen keräämiseksi. Monissa seuroissa onkin tapana, että ennen kuin saa aloittaa oman ryhmän ohjaamisen, tulee ensin käydä kouluttautumassa.

Tässä luvussa pyrin määrittelemään, mitä tanssinohjaajan tehtäviin kuuluu. Pyrin määrittelemään myös, että mitä hänen tulisi tietää ja osata, jotta hän olisi hyvä tanssinohjaaja. Koska tanssinohjaajalle ei ole vielä määritelmää, olen yrittänyt yhdistää liikunnanohjauksesta ja tanssinopettamisesta yhtäläisyyksiä ja sitä kautta pyrkinyt rakentamaan omaa ymmärrystäni hyvästä tanssinohjaajasta. Tämän vuoksi tekstissä välillä mainitaan ohjaaja ja välillä opettaja, riippuen lähteestä.

3.1 Hyviä ominaisuuksia tanssinohjaajalle

Ohjaajan oma käsitys ihmisyydestä ja ympäröivästä maailmasta vaikuttavat suuresti hänen opetukseen. Ohjaajan toimintatapojen valinta kuuluu osaksi tietoista toimintaa, vaikka ohjaaja ei itse valintoihinsa kiinnittäisi huomiota. Ohjaajan tulee olla tietoinen omista asenteistaan ja arvoistaan, sillä oppilaiden pitäessä ohjaajaa roolimallina, välittyvät arvot ja asenteet herkästi myös oppilaisiin. Jokaisen henkilökohtaiset arvot ja asenteet liittyvät läheisesti tunteisiin, jolloin ne näkyvät herkästi opettamistilanteissa. Ohjaajan onkin tärkeää pohtia, miten omat arvot ja asenteet näkyvät omassa ohjaamisessa. (Autio & Kaski 2005, 68–72.)

Ohjaajan olisi hyvä osata tarkastella omaa ohjaamistaan kriittisesti. Esimerkiksi ohjaaja voi esittää itselleen kysymyksiä: Miten arvoni ja asenteeni näkyvät opetustilanteissa? Ovatko välittämäni arvot ja asenteet juuri niitä, joita tahdon oppilailteni jakaa? Mistä arvoista ja asenteista heille on hyötyä, ja mitkä haitaksi? (Autio & Kaski 2005, 68–72.) Ohjaajan on hyvä olla tietoinen myös oman seuran tavoitteista ja arvoista, omien arvojen ja tavoitteiden lisäksi. Seuran arvot ja tavoitteet tulisi välittyä ohjaajan toiminnasta oppilaille ja huoltajille, sillä ohjaaja toimii seuransa alaisena.

Erityisesti lapsia ja nuoria ohjaavien olisi hyvä välillä pysähtyä miettimään omaa opetusfilosofiaansa. On tärkeää tukea heidän kokonaisvaltaista kehitystä. Ihmisen henkinen, sosiaalinen ja fyysinen puoli on jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään. Näin ollen ohjaajan täytyy muistaa jokaisen oppilaan olevan yksilö ja jokaisella heillä olevan yksilölliset tarpeet. (em. 72–73.)

Autio & Kaski painottavat ohjaamisen olevan prosessi, eli virheitä sattuu ja tapahtuu ohjaajalle. Jokaisessa meissä on omat vahvuusalueensa ja kehittämiskohteensa. Ohjaajalle tärkeitä ominaisuuksia ovat: ohjaajan aitous, kannustavuus, luotettavuus, turvallisuus, luovuus, ohjaaja välittää ja omaa hyvän itseluottamuksen. (2005, 63–67.)

Ohjaajan olisi hyvä omata myös kykyä ja taitoa ohjata suurtakin ryhmää. Ohjaaja asettaa rajat tunnille, erityisesti lapsia ja nuoria ohjatessa. On hyvä muistaa, että teoilla on aina seuraamuksensa. Hyvä tapa on rakentaa tunninsäännöt yhdessä ryhmän kanssa. Silloin rakennetut tuntisäännöt toteutuvat parhaiten, kun ne on tehty yhdessä. (Autio & Kaski 2005, 109–110.)

Hyvä ohjaaja pyrkii aktiivisesti kehittämään omia kehittämiskohteitaan, näin hän on hyvänä esimerkkinä oppilailleen. Ohjaajan on hyvä osata sanoa ei liian monille työtarjoajille. Mikäli ohjaaja haalii itselleen liikaa työtehtäviä tai ei osaa erottaa omaa aikaa työajasta, hän polttaa itsensä helposti loppuun. Joskus ohjaajaan saattaa kohdistua suuriakin odotuksia oppilailta, heidän vanhemmilta tai vaikka työnantajalta, jotka saattavat vaikuttaa negatiivisesti ohjaajaan. Hyvä ohjaajakin tarvitsee joskus apua, kun sellainen hetki tulee. Silloin on hyvä hyödyn-

tää vertaistukea toisista ohjaajista tai työnantajasta. (Autio & Kaski 2005. 113–115.)

3.2 Tanssituntien suunnittelu, tavoitteellisuus ja rakenne

Ohjaaja vastaa tunnin suunnittelusta ja toteutuksesta niin, että se mahdollistaa oppilaiden kokonaisvaltaisen kehityksen. Ohjaajan on hyvä suunnitella tunnit etukäteen laji huomioiden. (Autio & Kaski. 2005, 109–110.)

Autio ja Kaski kirjassaan Ohjaamisen taito puhuvat paljon tuntien suunnittelusta ja sen tärkeydestä tunnin onnistumisen kannalta. Tuntia suunnitellessa tulee ottaa huomioon kohde ryhmä. Tuntia suunniteltaessa kannattaa varata myös varasuunnitelmia, joita voi hyödyntää tilanteen vaatiessa. Tyhjät hetket opetus-tunneilta tulisi minimoida, erityisesti mitä nuorempia oppilaat ovat. (2005, 63, 66.) Kokemukseni mukaan tuntien suunnittelu helpottaa tanssituntien pitämistä käytännössä. Mitä nuorempia olen ohjannut, sitä tärkeämmäksi suunnittelu on muotoutunut. Hyvällä suunnittelulla saan pidettyä tilanteita paremmin hallussa. Olen myös huomannut, että tanssinohjaajan olisi hyvä välttää liiallista selittämistä tunnin aikana ja jättää tarpeeksi aikaa harjoittelulle ja toistolle. Selittämistä toki tarvitaan, mutta on hyvä etukäteen jo miettiä, miten opeteltavaa asiaa ohjeistaa, jotta välttyään turhalta selittämiseltä.

Autio & Kaski antavat neuvoja tuntien suunnitteluun ja tunnin pitoon. Ohjaajan tulee huomioida tunteja suunnitellessa oppilaiden ikä, sukupuoli, harjoittelun mielekkyys, turvallisuus, osataidot ennen päätaitoa, ajan varaamista uuden asian harjoittelulle ja selkeä tunnin aloitus ja lopetus. (2005, 121–122.)

Kun lähtee suunnittelemaan yksitäistä tanssituntia, lähden itse liikkeelle, ketä, minne ja mitä olen menossa opettamaan. Ensimmäiseksi on hyvä selvittää tunnin pitopaikan tilanne: minne on menossa pitämään tuntia, minkälainen kokoinen sali on, mikä on salin lattiamateriaali, minkälaisia välineitä salista löytyy, minkälaiset musiikintoistovälineet ovat, kuinka suuri sali on kyseessä ja onko salissa peilejä. Sen jälkeen selvitan, minkälaista ryhmää olen menossa opetta-

maan: minkä ikäisiä oppilaat ovat, montako heitä on, ovatko oppilaat tyttöjä, poikia vai sekaryhmä, mikä heidän aiempi tanssitausta on. Tuntien suunnittelun kannalta on erittäin tärkeää tietää tunnin ja opetusjakson pituus ja montako kertaa viikossa tunnit ovat. On ihan eri asia suunnitella 45minuutin tuntia, kuin 90minuutin tuntia. Kun nämä tiedot ovat selvillä, on helpompi lähteä suunnittelemaan varsinaista tuntia.

Musiikki on suuressa osassa tanssinopetuksessa. Olen huomannut musiikkivalintojen vaikuttavan yllättävän paljon oppilaisiin. Esimerkiksi mikäli tehdään hyppyharjoitetta, on hyvä miettiä musiikin tempo ja musiikin luomaa energiaa. Voi miettiä, että onko musiikin tempo sopiva kyseiselle opetus ryhmälle ja onko musiikki energialtaan sopiva kyseiseen harjoitukseen. Esimerkiksi hyppyharjoituksia varten kannattaa valita energinen musiikki, jotta oppilaat jaksavat hypätä. Ohjaajan on hyvä huomioida myös ryhmän ikä musiikkivalinnoissa. Lapset ovat fyysisesti pienempiä, kuin aikuiset, jolloin heidän luonnollinen liike on nopeampi tempoista. Esimerkiksi hyppyharjoituksen musiikin temmon tuntuessa hieman ohjaajalle nopealta, se on luultavasti sopiva lapsille.

Selkeä tavoitteiden asettaminen ja realistisuuden huomioiminen asettaa suunnan opetuksen suunnittelulle sekä arvioinnille. Jotta tavoitteet ovat realistiset, tulee ottaa huomioon opittava asia kokonaisuutena, oppilaiden lähtötaso ja tahdottu oppimisen syvyys. Hyvä oppimistavoite on selkeä, mielekäs, realistinen ja toimintaa ja arviointia suuntaava. (Itä-Suomen yliopisto 2014, hakupäivä 22.3.2014.) Tanssinohjaajan olisi hyvä miettiä oppilaille kauden alussa tavoitteita, joita kohti kauden aikana kuljetaan. Tavoite kannattaa pilkkoa pienempiin tavoitteisiin, opetuksen suunnittelun helpottamiseksi. Kun pienemmät, välitavoitteet, ovat selvillä, on helpompi lähteä rakentamaan harjoitteita, jotka tähtäävät tavoitteiden saavuttamiseksi.

Taitoja opitaan kokemuksen kautta. Yleensä fyysisiä taitoja opitaan ensin jäljittelemällä ja myöhemmin toimintaan tulee mukaan enemmän itsenäistä toimintaa. Opettajan on hyvä ensin selittää, näyttää ja opastaa tavoiteltua fyysistä taitoa. Opettajan on hyvä huomioida, että motoristen taitojen oppiminen vaatii paljon harjoittelua. Taitoa harjoiteltaessa, saadaan palautetta opettajalta. Oppilai-

den saama palaute on tärkeässä roolissa taitojen kehityksen kannalta. Kun onnistuneita toistoja on tehty tarpeeksi, alkaa taito yleistyä. (Salakari 2007, 15, 78, 84.) Tanssinohjaajan tulee siis osata ohjata oppilasta taitojen kehityksessä. Hänen tulee osata rikkoa monimutkaisemmat taidot osataitoihin. Ohjaaja rakentaa osataitojen harjoittelemiseksi harjoituksia. Osataitojen oppimisen jälkeen niitä aletaan yhdistää monimutkaisemmaksi taidoksi.

Lampi, Mäntylä, Niiranen ja Turpeinen ovat luoneet poikien tanssinopetukseen ohjeistuksen, joka pohjautuu heidän kokemuksiin poikien tanssinopetuksesta. He ovat luoneet myös ehdotelman tuntirakenteeksi, mikä sopii mielestäni hyvin lähes minkä tahansa tanssitunnin rakenteeksi. Tuntirakenne on aina muunneltavissa sopivaksi kohderyhmälle. Tuntirakennetta määrää tunnin pituus ja oppilaiden ikävaihe. Tuntien suunnittelu on tärkeää, vaikka tunnit eivät aina menisikään suunnitelman mukaan. Tunnilla olosuhteet ovat muuttuvia ja opettajan on kyettävä reagoimaan niihin, joten tarvittaessa suunnitelmista on pystyttävä joustamaan. (2002, 18.)

Tunti on hyvä aloittaa introlla, esimerkiksi kaikki kokoontuvat tunnin alussa piiriin. Se orientoi oppilaat alkavalle tunnille ja erottaa sen arjesta. Sen jälkeen tapahtuu lämmittely ja erityisesti lapsille ja nuorille tämä on energiatason tasaus hetki. Puretaan siis ylimääräinen energia vauhdikkaalla lämmittelyllä. Esimerkiksi lapsille hyviä harjoitteita ovat erilaiset leikit, hipat, kisailut ja toimintaradat, joissa tulee harjoiteltua perusmotoriikkaa. Tämän jälkeen tunti hieman rauhoituu. Esimerkiksi voi pitää juomapaussin, kevyitä venyttelyitä tai keskittymisharjoituksen. (em. 2002,18.)

Tunnille orientoitumisen ja lämmittelyn jälkeen on hyvä ottaa harjoitteita, jotka vaativat keskittymistä, kuten tanssitekniikkaan liittyvät harjoitteet. Muita tällaisia keskittymistä vaativia harjoitteita voivat olla dynamiikka-, hyppy-, lattia-, pariharjoitteet tai salin poikki liikkuvat harjoitteet. Tässä vaiheessa tulee huomioida erityisesti pienten lasten kyky keskittyä lyhyemmän ajan, kuin vanhempien lasten. Tämän keskittymistä vaativat osion jälkeen olisi hyvä olla vielä joku ”loppuporkkana”, joka pitää sisällään helppoa fyysistä tekemistä. Tällaista voisi olla esimerkiksi tanssi- tai improvisaatio tehtävä, leikki, kisailu, viesti tai vaikkapa pari-

harjoite. Viimeisen vauhdikkaan osion jälkeen tunti olisi hyvä lopettaa rauhalliseen tilanteeseen. Tällaisia tilanteita voisi olla esimerkiksi rentoutus, venyttely tai keskustelu. (Lampi, Mäntylä, Niiranen & Turpeinen, 2002, 18.)

3.3 Tuntien toteutus

Autio & Kaski antavat neuvoja tuntien suunnitteluun ja tunnin pitoon. Itse ohjaustilanteessa ohjaajan kannattaa muistaa kertoa ohjeet oppilaille mahdollisimman selkeästi ja lyhyesti, muistaa perustella harjoitteet, käyttää mielikuvia oppimisen apuna, olla valmiina muuttamaan suunnitelmia tarpeen mukaan, muistaa olla kärsivällinen, tarkkailla oppilaiden jaksamista ja toimintaa, kuunnella ryhmää ja ennakoita. (2005, 121–122.)

Opettajan on hyvä kiinnittää huomiota siihen, mitä sanoo, mutta myös miten sanoo. Erilaiset äänenpainot vaikuttavat oppilaisiin eri tavoin. Esimerkiksi kuiskaamalla oppilaille ”Nyt hiivitään”, saa todennäköisesti paremman reaktion oppilaiden liikekieleen kuin huutamalla saman. (Anttila, 1994, 53.)

Yksilön huomioiminen ryhmäopetuksessa ja motivoiminen

Jokainen meistä on yksilö ja kehittymisemme on yksilöllistä. Ohjaajan on hyvä tietää hieman ihmisen fyysisestä ja henkisestä kehityksestä, jotta hän pystyy huomioimaan eri ikäryhmiä ja yksilöitä opetuksessaan.

Opettajan tulee huomioida nuoren ikävaiheeseen kuuluva kasvupyrähdys. Oppilaalle tulee osoittaa ymmärrystä ja kärsivällisyyttä liikuntataitojen kehityksen suhteen. Tunneille tulee sisällyttää jo aikaisemmin harjoiteltuja taitoja, jotta oppilaalle annetaan aikaa totutella liikeratoihin muuttuneella keholla. (Karppinen, Ruokonen & Uusikylä, 2005, 61–62.)

Eeva Anttila kertoo mielen ja kehon yhteyden tärkeydestä, minkä yhteyden huomioiminen tukee taidon oppimista. Esimerkiksi mielen ja kehonyhteyteen

pystyy ohjaaja vaikuttamaan yhtä aikaa näyttämällä liikettä ja ohjeistamalla sanallisesti. (2005, 71–72.)

Huisman käyttää termiä fyysinen pätevyys, joka tarkoittaa lapsen omaa kokemusta liikuntataidoistaan. Se kuinka oppilas kokee itsensä liikkujana, vaikuttaa hänen motivaatioonsa liikunnan harrastamisen suhteen. Onnistumisen kokemukset vahvistavat motivaatiota ja kielteiset kokemukset heikentävät. Erityisesti tämä on tärkeää huomioida opettaessa 12–15-vuotiaita, sillä siinä iässä liikuntaharrastuksen väheneminen on suurinta. (2005, 62.) Myös Autio & Kaski painottavat onnistumisen kokemusten saamisen tärkeyttä harrastuksen jatkuvuuden kannalta. He korostavat myös motivaation paranemista, kun oppilas kokee tulleen hyväksytyksi osaksi ryhmää omana itsenään. Silloin ohjaaja on onnistunut luomaan sosiaalisesti turvallisen ilmapiirin. (2005, 99.)

Ohjaajalla on suuri vaikutus opetuksen ilmapiiriin. Korostaako ohjaaja oppilaille itsensä kehittämisen, taitojen parantamisen ja parhaansa tekemisen tärkeyttä, vai korostaako ohjaaja oppilaiden keskinäistä vertailua ja muiden voittamista? Minkälaisen ilmapiirin ohjaaja tahtoo luoda ryhmäänsä? Tahtooko ohjaaja luoda oppilaille ulkoisen vai sisäisen motivaation lähteen? Erilaisia keinoja motivaation parantamiseen on esimerkiksi tavoitteiden realistisuus ja selkeys, jokaisella oppilaalla on yksilölliset tavoitteet, ohjaaja osaa kuunnella ja rakentaa hyvän, turvallisen ilmapiirin tunnille, tunnit ovat riittävän monipuolisia ja johdonmukaisia ja ohjaajan oma malli auttaa motivoimaan oppilasta. (Autio & Kaski 2005, 99–101.)

Ohjeistuksen ja palautteen anto

Huisman mainitsee, että erityisesti nuorille oppilaille tulee kertoa ohjeet mahdollisimman selkeästi ja konkreettisesti, jotta he ymmärtävät, mitä tulee tehdä (2005, 67). Hyvä tapa olisi yhtä aikaa näyttää liike ja ohjeistaa sanallisesti. Tässä esimerkissä yhdistyy samalla fyysinen toiminto ja ajattelu. Eeva Anttila kertookin mielen ja kehon yhteyden tärkeydestä. Kun kyseisen yhteyden huomioi, tukee se taidon oppimista. (2005, 71–72.)

Anttila kertoo sosiaalisten suhteiden tärkeydestä ryhmää opettaessa. Kun opettajan ja oppilaan suhde on lämmin ja rehellinen, se mahdollistaa suoran palautteen annon. Rehellisyys on erittäin tärkeää palautetta antaessa, sillä teeskenteilyn oppilas vaistoa nopeasti. (1994, 53.) Palautetta voi antaa hyvin myös kysymysmuodossa. Esimerkiksi itse voisinkin kysyä oppilailtani, kun he koukistavat polviaan, menevätkö polvet ja varpaat samaan suuntaan? Samaa mieltä on Autio & Kaski palautteenannon rehellisyydestä. He mainitsevat myös, että ohjaajan itsekkin tulee osata ottaa palautetta vastaan oppilailtaan, mikä edesauttaa ohjaajan itsetuntemuksen kehitystä. (2005, 83)

Taiteen perusopetuksessa painotetaan arvioinnin kuulumista osaksi tunteja, koska sillä seurataan oppilaan edistymistä. (2005, 3.) Sen tulee ohjata oppilasta kannustavasti kohti tavoitteita ja itsearviointia. Huisman painottaa palautteenannon tärkeyttä heti suorituksen jälkeen annettuna (2005, 62).

3.4 Tuntien arviointi

Oppimista ei voi koskaan varmistaa, vaikka tunnit olisi suunniteltu ja toteutettu perustellusti. Itä-Suomen yliopiston sivuilla (2014, hakupäivä 22.3.2014) lukee: ”Oppimisen arvioinnin tehtävä on todeta, motivoida, ohjata ja ennustaa.” Tanssitunneilla tätä arviointia, motivointia, ohjaamista ja ennustamista tulisi tapahtua joka tunti. Tunnilla tehtävien harjoitteiden aikana oppilaat saavat palautetta sekä kehitettävistä, että jo toimivista asioista. Arviointiin kuuluu laajan näkemyksen mukaan oppimistuloksen lisäksi myös oppimis- ja opetustapahtuman arviointi, eli arvioinnin tärkein tehtävä on oppimisen edistäminen. Arvioinnin tulee olla myös luotettavaa. (Itä-Suomen yliopisto, 2014, hakupäivä 22.3.2014.)

Tanssi pitää sisällään paljon itsearviointia, erityisesti, mikäli tanssitunneilla on käytössä peili. Peili mahdollistaa itsensä tarkkailun tunnin aikana ja sen avulla oppilas näkee konkreettisesti tekeekö hän jonkin asian oikein vai ei. Palautteenannon ja arvioinnin on oltava luotettavaa ja rehellistä. On tärkeää, että oppilas luottaa ohjaajaansa tai opettajaansa. Viimeinen arviointi tapahtuma tanssimaailmassa on yleensä näytös, jossa tunneilla harjoiteltu tanssi esitetään. Esimer-

kiksi esiintyjyyden ja tanssijuuden kehittäminen voi olla yksi hyvä tavoite luku-
vuodelle, jolloin näytös toimii ikään kuin viimeisenä arvioitavana koitoksena.

4 KYSELYTUTKIMUS

Luomani kysely on osa kvantitatiivista tutkimusta, eli havaintoaineisto soveltuu määrälliseen mittaamiseen (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 193–194). Tutkimukseeni rajasin kohdejoukon Suomen Voimisteluliiton alaisena toimivien seurojen tanssinohjaajiin. Tahdoin kartoittaa tanssinohjaajien kokemia koulutus- tarpeita ja sitä, minkälaista muuta tukea he kokevat tarvitsevansa Voimisteluliitolta. Mielestäni paras tapa sen kartoitukseen oli luoda verkkokysely. Sen avulla keräsin tanssinohjaajilta tietoa. Kyselyn suljetuilla kysymyksillä määrittelin tanssinohjaajien koulutus- ja tukitarpeita. Vastaaja joukon laajuus rajasi kysymysten käsittelyä pelkästään suljettuihin kysymyksiin.

Kvantifioin, eli määritän lukuina suljettujen kysymysten vastaukset (Suomisanakirja.fi 2013, hakupäivä 22.3.2014). Luokittelen ja analysoin kyselystä saamat vastaukset ja pyrin niiden avulla luomaan kuvaa tanssinohjaajien sen hetkisestä tilanteesta. Pyrin kokoamaan analyysissä tekemäni havainnot ja vastaamaan kyselyn tuloksissa esiintyviin tarpeisiin.

Kyselytutkimuksen etu on se, että sen avulla pystyn käsittelemään suurta joukkoa. Kyselylomake on tehokas, mikäli se on suunniteltu huolella. Hyvänä puoleena on myös se, että tutkimustuloksia voidaan käsitellä erilaisilla valmiilla tilastollisilla analyysitavoilla. Kyselytutkimuksessa on myös heikkouksia. Esimerkiksi ei voida tietää, että vastaajat ovat panostaneet kyselyyn tai mikäli vastaajat ovat ymmärtäneet jonkin kysymyksen väärin. Lisäksi ongelmaksi saattaa muotoutua tutkittavan ryhmän vastaamattomuus, eli vastaajat eivät yksinkertaisesti vastaa kyselyyn. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 193–196.)

5 KYSELY TANSSINOHJAAJILLE

Olen itse pienen paikkakunnan kasvatti ja kotipaikkakunnallani oli tanssin harrastamiseen todella rajatut mahdollisuudet. Siitä johtuen koen seurojen tanssinohjaajien roolin erittäin tärkeäksi. Seura jossa itse aikoinaan tanssin, kuului Voimisteluliittoon ja TUL:n. Olen käynyt paljon molempien liittojen koulutuksia, niin voimisteluohjaajille suunnattuja kuin tanssin erilaisia koulutuksia. Olen käynyt myös aktiivisesti erilaisissa kilpailuissa, katselmuksissa, liittojuhlissa jne. Näiden tanssitapahtumien myötä olen ruvennut pohtimaan, että miten voimistelukseurojen tanssin tasoa ja tanssinohjaajien ammattitaitoa saataisiin kehitettyä. Väliättömästi mieleeni tuli erilaiset liittojen koulutukset. Haaveenani olisi, että tanssitaitoa ja ohjaajien taitoa ohjata tanssia saataisiin nostettua valtakunnallisesti ja myös pienten paikkakuntien voimistelukseurojen jäsenillä olisi mahdollisuus laadukkaaseen tanssin harrastamiseen.

Käytyäni erilaisia koulutuksia tanssinohjaajana koin niiden olleen hyödyllisiä ja opin niistä paljon. Silti minusta tuntui, että en oikein saanut vastausta siihen kysymykseen, joka minua eniten vaivasi. Näin ollen päätin itse lähteä kehittämään toimivaa tanssinohjaaja-koulutusta. Keskustelin paljon muiden tanssinohjaajien kanssa ja kyselin heidän kokemuksiaan erilaisista koulutuksista ja ylipäätään tanssinohjaamisesta. Keskustelut herättivät mielenkiintoni ja päädyinkin tekemään kyselyn Voimisteluliiton tanssinohjaajille.

Näin ollen päätin lähteä liikkeelle siitä, että teen kyselyn tanssinohjaajille ja kerroitan sen avulla heidän tämän hetkistä tilannetta ja koulutustoiveita. Tämä auttaisi Voimisteluliittoa työstämään heille sellaisia koulutuksia kuin he toivovat. Heidän vastaukset ovat tärkeä osa Voimisteluliiton kehittymistä kouluttajana.

5.1 Lopulliset kysymykset

Lopullisiin kysymyksiin päädyttiin Voimisteluliiton yhteyshenkilöni, opinnäytetyön ohjaajani ja omien ehdotuksien summana. Tein aluksi oman ehdotelman kysy-

myksistä, jotka kävin ohjaajani kanssa läpi. Nämä kysymykset lähetettiin sähköpostitse Voimisteluliiton yhteyshenkilölleni ja hän lähetti sitten takaisin kommentteja. Tämän sähköposti viestittelyn avulla päädyimme lopullisiin kysymyksiin. (Liite 1)

Lopulliset kysymykset piti sitten vielä muokata sopivaksi valmiiseen ohjelmaan. Jouduin hieman muokkaamaan kysymyksiä alkuperäisestä muodosta sopivaksi kysely ohjelmaan. Kun tämä oli tehty, tein kirjeen, jossa oli kerrottu tanssinohjaajille, mistä oli kyse. Kirje sisälsi nettilinkin kyselyyni ja vastauksia tuli aikavälillä 15–31.1.2013.

Osa kysymyksistä oli avoimia ja toiset suljettuja, monivalintakysymyksiä. Kuusi ensimmäistä kysymystä selvittivät tanssinohjaajan taustaa. Näistä kuudesta ensimmäisestä kysymyksestä viisi olivat avoimia ja vain yksi suljettu. Seuraavat neljä kysymystä käsittelivät tanssinohjaajan tämänhetkisiä tunteja. Kaikki nämä kysymykset olivat suljettuja. Kysymykset 12–14 käsittelivät tanssinohjaajan jo käymiä koulutuksia ja niiden toteutusta ja toimivuutta. Näistä vain yksi oli suljettu ja kaksi avointa. Seuraavat kaksi kysymystä olivat suljettuja ja käsittelivät tanssinohjaajien toiveita ja tarpeita, jotta heistä tulisi parempia tanssinohjaajia. Lopuksi oli vielä vapaa sana, jolla Voimistelu liitto sai vielä sanallista palautetta ohjaajilta.

Tanssinohjaajien taustan määrittely

Ensimmäinen kysymys selvitti tanssinohjaajan kotiseuran. Toinen kysymys liittyi ikään. Kolmas kysymys kuului: ”Kuinka monta vuotta olet harrastanut tanssia?” On oleellista tietää kauanko tanssinohjaaja on harrastanut tanssia, sillä silloin hänellä on yleensä enemmän kokemusta eri lajeista ja luultavasti hän on käynyt myös enemmän koulutuksia. Hänellä on luultavasti jo selkeä käsitys tanssista ja siitä minkälainen tanssinohjaaja hän tahtois olla.

Neljäs kysymys oli suljettu ja selvitti mitä tanssinlajeja tanssinohjaaja oli tanssinut. Vaihtoehtoina olivat baletti, nykytanssi, jazztanssi, streeettanssi, showtanssi, discodance, paritanssit, kansantanssi ja muu. Viides kysymys selvitti vielä tar-

kemmin, mitä tanssinlajeja ohjaaja oli harrastanut ja montako vuotta. Tanssinohjaaja usein opettaa sitä lajia omille oppilailleen, josta hänellä on eniten kokemusta ja jonka hän mieltää eniten omakseen. Myös se, minkälaisia kokemuksia hänelle on syntynyt käymistään tunteistaan, yleensä siirtyy omaan opetukseen. Kuudes kysymys liittyi tanssinohjaajien mahdolliseen voimistelutaustaan. Kysyin kysymyksen sen takia, että voimistelutaustaisella ohjaajalla saattaa olla hieman erilainen näkökulma ja mielipiteet tanssinohjaamisesta, kuin puhtaasti tanssia harrastaneella.

Tanssinohjaajien tämän hetkiset tunnit

Kysymykset seitsemästä kymmeneen olivat suljettuja kysymyksiä ja koskivat tanssinohjaajan tämän hetkisiä tunteja. Kysymys numero seitsemän kuului, minkä ikäisiä oppilaita kyselyyn vastaava tanssinohjaaja ohjaa. Jaoin vastausvaihtoehdot eri ikäluokkiin: alle kouluikäiset, alakouluikäiset, 13–16-vuotiaat, yli 16-vuotiaat, yli 20-vuotiaat, keski-ikäiset ja seniorit. Päädyin näihin eri ikäluokkiin fyysisen kehityksen mukaan. Alle kouluikäisillä motoriikan kehitys on vielä kärkeä. Alakouluikäisillä alkaa hienomotoriikka olla jo hahmottunut. Teini-ikäisillä tulee kasvupyrähdys, joka tuo haasteita treenaamiseen. Yli 16-vuotiaat alkavat olla fyysiseltä kehitykseltään jo aika tasapainoisia. Yli 20-vuotiaat ovat jo aikuisia fyysiseltä kehitykseltään. Keski-ikäiset eivät välttämättä pysty enää maksimi suorituksiin fyysisesti. Senioreilla fyysinen tekeminen ei ole enää samaa luokkaa, kuin heidän nuoruudessaan, mutta sen sijaan heillä on vahvuutena elämäkokemus. Kysymykseen vastatessa pystyi valitsemaan useamman vaihtoehdon, sillä tanssinohjaaja voi opettaa monia eri ikäryhmiä. Kysymys kysyttiin myös sen takia, että saataisiin tietoon, minkä ikäisten ohjaajille mahdollinen tuleva kurssi kannattaisi suunnata.

Seuraava kysymys koski sitä, mitkä osa-alueet tanssinohjaaja kokee tärkeiksi tunteillaan. Vastausvaihtoehdot olivat yhdessä vietetty aika ja toisiin tutustuminen, tekniikan harjoittaminen, kunnon ylläpito tai kehittäminen, tanssisarjan tekeminen ja/tai esityksen valmistaminen ja tanssilajeihin tutustuminen. Tanssinohjaajan piti laittaa nämä itselleen tärkeysjärjestykseen. Mielestäni jokainen näistä vaihtoehdoista ovat tunnilla tärkeitä. Ehkä painotus menee eri ikäisiä

opettavilla eri tavoin? Tällä tavalla saataisiin selville myös, mitä tulisi mahdollisesti tulevalla kurssilla painottaa tai mihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota.

Yhdeksäs kysymys liittyi tanssituntien pituuteen. Vaihtoehtoina olivat tunnin pituudeksi: 30min, 45min, 60min, 75min, 90min, 120min. Päädyin näihin vaihtoehtoihin sen takia, että nämä ovat yleisimpiä yksittäisten tanssituntien pituuksia. Aivan pienille lapsille 30minuutin tunti saattaa olla aivan tarpeeksi pitkä, mutta hieman vanhemmat lapset jaksavat jo 45minuutin tunnin. 60minuuttinen tunnin itse veikkaan olevan yleisin tanssituntin mitta. Minun kokemukseni mukaan sitten jo pidempään tanssia harrastaneet ja vanhemmat oppilaat saavat enemmän treeneistä irti, kun tunnit ovat yli 60minuutin pituisia. Sen vuoksi vaihtoehtoina myös 75minuuttinen, 90minuuttinen ja jopa 120minuuttinen tunti. Tulevaa ehdotelmaa koulutusta varten on hyvä tietää, minkä pituisia tunteja tanssinohjaajat yleensä pitävät. Sillä se tieto vaikuttaa tuntien suunnitteluun, kuten luvussa 3.2 on mainittu.

Viimeinen kysymys tästä osa-alueesta kuului näin: ”Mistä tanssinohjaajien tunnit koostuvat keskimäärin?” Vaihtoehtoina olivat lämmittely, tanssisarjan harjoittelu, tekniikkaharjoitteet, alku kokoontuminen, diagonaali/salin poikki harjoitukset, tilassa liikkuvat harjoitteet, avaavat venytykset, hyppyharjoitteet, musiikki- ja rytmiharjoitteet, sosiaaliset harjoitteet, piruetti harjoitteet, voimaharjoitteet, ilmaisuharjoitteet, loppu kokoontuminen, dynamiikka- eli liikelaatuharjoitteet, syvät venytykset, suuntaharjoitteet ja tasoharjoitteet. Nämä ovat sellaisia osa-alueita, jotka itse koen tärkeäksi jokaiselle tanssintunnille. Kun rakentaa tanssituntia ja huomioi jokaisen näistä osa-alueista, saa mielestäni monipuolisen, ehjän tanssituntin aikaiseksi. Kysymyksen vastausten avulla saataisiin selville, mitkä osa-alueet ovat jo tuntirakenteessa mukana ja mihin tulisi kiinnittää vielä lisää huomiota. Tämä auttaa ehdotelmaa koulutusta suunniteltaessa, jotta saadaan koulutus vastaamaan ohjaajien tarpeita.

Tanssinohjaajien käymät koulutukset

Seuraava osa-alue käsitteli ohjaajien käytyjä koulutuksia. Ensimmäisellä kysymyksellä selviteltiin, mitä koulutuksia tanssinohjaajat ovat jo käyneet. Tästä

seuraavilla kysymyksillä selvitettiin tyytyväisyyttä käytyjä koulutuksia kohtaan. Osa-alueet joihin pyydettiin mielipidettä olivat kirjallinen materiaali, koulutuksen opettajat, kurssin kesto, täyttikö kurssi odotukset ja kurssiin liittyvät käytännön järjestelyt. Arviointi tehtiin raksittamalla arvosana, jonka koki osa-alueelle kuuluvan: 1=huono, 2=välttävä, 3=hyvä, 4=erinomainen ja 5=kiitettävä. Tämän kysymyksen vastauksien avulla pystyttäisiin kartoittamaan, onko joku osa-alue heikompi tai vahvempi. Mikäli joku osa-alue jää heikoksi, pystytään siihen kiinnittämään huomiota ja muokkaamaan sitä parempaan suuntaan.

Kysymys numero 13 ja 14 ovat molemmat avoimia kysymyksiä. Kysymyksessä 13 kysytään, onko joku käymäsi koulutus noussut parhaimmaksi ja kysymyksessä 14 taas kysytään, onko joku käymäsi koulutus ollut mielestäsi täysin turha. Molempiin kysymyksiin on pyydetty vielä perustelemaan lyhyesti miksi joku koulutus on ollut paras tai turha. Nämä kysymykset esitettiin, jotta nähtäisiin, nouseeko joku kurssi esiin jommassakummassa kysymyksen vastauksista. Mikäli joku kurssi nousee parhaana, saamme myös vastauksen siihen, että miksi se on paras. Mikäli joku kurssi nousee esiin turhana vastauksissa, pystytään Voimisteluliitossa pohtia, että onko kyseistä kurssia tarpeellista pitää jatkossa tai miten sitä voitaisi parantaa.

Tanssinohjaajien koulutus- ja tukitarpeet, vapaa sana

Viimeiset kolme kysymystä liittyvät tanssinohjaajien toiveisiin ja siihen, minkälaista apua he kokevat Voimisteluliitolta tarvitsevansa. Kaksi ensimmäistä kysymystä ovat suljettuja, joihin pystyy vastaamaan rasti ruutuun -periaatteella. Näihin kysymyksiin voi raksittaa useamman vaihtoehdon. Ensimmäinen näistä kahdesta kysymyksestä kysyy tanssinohjaajilta: ”Missä seuraavissa osa-alueissa koet vielä tarvitsevasi koulutusta?” Vastausvaihtoehtoina ovat eri tanssilajien koulutusta/ideapäivää, tanssinperustekniikan kurssia, koreografian rakentamisen kurssia, kehonhuollon kurssia, tanssinohjaamisen kurssia käytännönohjaamisesta ja tanssinohjaamisen kurssia ohjaamisen teoriasta.

Viimeisin näistä vaihtoehdoista oli selkeästi pedagogiikkaan liittyvää ja kaksi, tanssin tekniikka kurssi ja käytännön ohjaamiseen liittyvä tanssinohjaamisen

kurssi, selkeästi didaktiikkaan liittyviä. Lisäksi mietin, mitä muuta tietoa ja taitoa tanssinohjaaja minun kokemusten ja mielipiteiden nojalla voisi tarvita. Itse kävin tanssinohjaus aikoinani erilaisilla ideapäivillä ja sain niistä hyviä ideoita omaan opetukseeni ja harjoitteiden rakentamiseen. Koreografian kurssia tarvitsisi varmasti jokainen tanssinohjaaja, sillä tunneilla tehdään yleensä jonkunlaista tanssisarjaa. Myös monet ryhmät käyvät Voimisteluliiton katselmuksissa ja kisoissa, joissa arvioitavana osa-alueena ovat liikevalinnat, idea, tilankäyttö ja niin edelleen, jotka ovat liittyvät koreografian rakentamiseen. Kehonhuollon kurssi olisi mielestäni myös hyödyllinen ohjaajille, sillä sieltä saa tietoa turvallisesta liikkumisesta ja harjoittelemisesta. Siellä voitaisiin käydä läpi esimerkiksi erilaisia venyttelytekniikoita, miten vahvistetaan linjauksia tukevia lihaksia, miten saada lisää ponnistusvoimaa ja miten tehdä liikkumisesta tai tanssimisesta mahdollisimman turvallista.

Toiseksi viimeinen kysymys: ”Miten muuten kuin koulutuksella toivoisit Voimisteluliiton tukevan tanssinohjaamista?” Vaihtoehtoina olivat valmistuntimateriaalit, musiikkivinkit, tarjoamalla mahdollisuuden vertaistoimintaan, tanssikilpailuilla, tanssikatselmuksilla, tanssinäytöksillä, tanssinopettaja vierailuilla, tanssinohjaaja vaihdoilla, ystävyysseuratoiminnalla, jolloin muulla. Vastaus vaihtoehtoihin päädyin pohtimalla, että mitä itse olisin toivonut lisää Voimisteluliiton koulutuksien lisäksi. Muutama vastausvaihtoehdoista tuli ehdotuksena suoraan Voimisteluliiton kontaktilta, kun pohdimme esitettäviä kysymyksiä.

Viimeinen kysymys oli vapaa sana ja palautetta Voimisteluliitolle. Kysymys oli siis avoin ja mahdollisti nimettömän palautteen annon. Tämä kysymys oli Voimisteluliittoa varten, mutta myös sitä varten, että vastaaja saa varmasti oman mielipiteensä kuuluviin ja mahdollisuuden vaikuttaa. Mikäli vastaajasta tuntui, että olisi vielä joku asia, mikä ei noussut tässä kyselyssä esiin, hän pystyisi kirjoittamaan ajatuksensa tähän kohtaan.

6 KYSELYN VASTAUKSET JA ANALYYSI

Käsittelen kappaleessa monivalintakysymysten vastaukset. Avoimet vastaukset jätän analysoimatta, koska vastauksia tuli niin paljon, ja ne on tarkoitettu enemmän Voimisteluliiton käyttöön. Lisäksi avoimet vastaukset pitävät sisällään tietoja tanssinohjaajien kotiseurasta, iästä, harrastustaustasta, käydyistä koulutuksista ja henkilökohtaisesta palautteesta Voimisteluliitolle, joten kyselyyn vastannut ohjaaja saatettaisiin tunnistaa. Näin ollen olen päätenyt käsittelemään vain monivalintakysymysten vastaukset tässä opinnäytetyössäni. Vastauksia tuli yhteensä 71 tanssinohjaajalta ympäri Suomea. Kysymyksistä yhdeksän oli monivalintakysymyksiä ja avoimia oli kahdeksan kappaletta. Tässä luvussa käsittelem tuloksia prosentteina ja tarkemmat tulokset, kuten henkilömäärät, ovat nähtävissä liitteessä 2.

6.1 Tanssinohjaajien tanssitausta ja oppilaiden ikäjakauma

Ensimmäinen monivalintakysymys kuului näin: ”Mitä seuraavista tanssilajeista olet tanssinut?” Kysymykseen vastaajat pystyivät valitsemaan useamman vaihtoehdon. Eniten tanssinohjaajat olivat harrastaneet showtanssia. Heistä 83 prosenttia, eli 59 henkilöä oli showtanssitaustaisia. Tämä tulos ei tullut minulle yllätyksenä, sillä showtanssi on viime vuosina saanut enemmän näkyvyyttä esimerkiksi erilaisten tanssiohjelmien kautta ja sen vaikutuksena myös harrastajamäärät ovat luultavasti nousseet.

Toiseksi eniten oli harrastettu jotain muuta tanssilajia. 55 prosenttia vastanneista valitsi tämän vaihtoehdon. Tämä ihmetytti minua, sillä olin mielestäni ottanut huomioon lähes kaikki suosituimmat tanssilajit ja laittanut ne vaihtoehdoiksi. Laitoin muu-vaihtoehdon sen takia, että jotkut ohjaajat ovat voineet harrastaa esimerkiksi vaikkapa steppiä tai itämaista tanssia. Väkisinkin heräsi mieleeni kysymys, että ovatko osa ohjaajista ajatelleet voimistelun muuksi tanssilajiksi. Itse miellän voimistelun omaksi lajikseen, en tanssilajiksi, sillä miellän voimistelun kisalajiksi ja vaikka tanssissakin kilpaillaan, on sen perimmäinen luonne tai-

teellinen ja sosiaalinen. Kysymyksen asettelin koskemaan selkeästi tanssilajeja. Olisi mielenkiintoista ollut tietää, että minkä vastaajat mielsivät muuksi tanssilajiksi. Voimistelutaustaa selvitin selkeästi kokonaan eri kysymyksellä.

Streettanssia, jazztanssia, nykytanssia ja balettia oltiin harrastettu lähes saman verran. Niiden välillä oli vain muutaman henkilön ero. Vähiten oli harrastettu kansantanssia. Tämä ei tullut yllätyksenä, mutta silti minua harmittaa, että kansantanssia ei harrasteta paljon. Mielestäni olisi tärkeää pitää yllä meidän perinteitä, jotta tiedämme miten tähän päivään on tultu. Tanssiperinteemme on mielestäni arvokasta ja siinä näkyy kulttuurimme kehitys ja kasvu. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Tanssinohjaajien harrastustausta

Seuraava suljettu kysymys selvitti, minkä ikäisiä oppilaita tanssinohjaajat opettavat. Kyselyyn vastanneista tanssinohjaajista 46, eli 65 prosenttia, opetti alakouluikäisiä. Mietin, voisikohan tämä johtua siitä, että ohjaajan on ehkä helpointa aloittaa ohjaaminen ala-aste ikäisten kanssa, koska lapset ovat jo aika itsenäisiä verrattuna alle kouluikäisiin. Alakouluikäiset ovat jo oppineet tietynlaisiin toimintatapoihin koulumaailmassa. He ovat oppineet viittaamaan, odottamaan vuoroaan ja tekemään yhteistyötä toisten lasten kanssa. (Kuvio 2.)

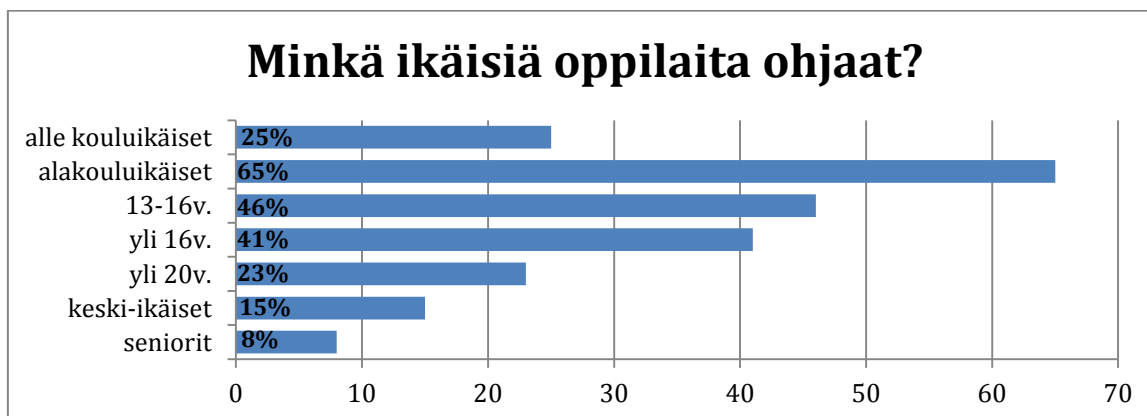
Toiseksi eniten tanssinohjaajat opettivat teini-ikäisiä eli 13–16-vuotiaita ja kolmanneksi eniten yli 16-vuotiaita. Teini-ikäisiä oppilaita on yleensä vähemmän, kuin alakouluikäisiä, sillä nuorille saattaa nousta tärkeiksi muut asiat. Sosiaaliset suhteet nousevat tärkeiksi ja tanssiharrastus saattaa joutua väistymään muiden asioiden tieltä. Toisaalta oppilaiden vähyys voi johtua myös kokemukseksi mukaan siitä, että seurat sijaitsevat yleensä hieman pienemmillä paikkakunnilla, joista nuoret aikuiset lähtevät opiskelemaan suuremmille paikkakunnille. Näin voi myös ohjaajan puuttuminen aiheuttaa ryhmän harrastuksen loppumisen. Vastausten perusteella voisi päätellä, että mitä vanhemmaksi oppilaat tulevat, sitä vähemmän harrastusryhmiäkin on.

Kun ohjataan yli 20-vuotiaita, alkaa tulla myös muita tapahtumia vaikuttamaan niin harrastuksen jatkumista kuin opetuksen järjestämistä. Esimerkiksi tällainen asia voisi olla oppilaiden muuttaminen paikkakunnalta opiskelemaan toiselle paikkakunnalle. Kotipaikkakunnalle jäävillä taas harrastusta saattaa vaikeuttaa työt, perheiden perustus tai joku muu elämän mullistus. Tämä tietenkin vaikuttaa myös harrastajamäärien pienenemiseen. Syynä voi tietenkin olla myös se, että oppilaat eivät saa enää samanlaista tyydytystä harrastuksesta kuin ennen. Kun harrastus ei ole enää mieleinen, motivaatio hiipuu ja päädytään lopettamaan harrastus, kuten luvussa 3.3.1 on kerrottu.

Vähiten ohjattiin senioreita. Itse kun nuorempana toimin ohjaajana, tahdoin opettaa itseäni nuorempia. Pidin muutaman tunnin senioreillekin, mutta jostain syystä ne jännittivät kovasti. Jännitys johtui siitä, etten kokenut olevani mukavuusalueellani. Pystyin eläytymään paremmin nuorten tilanteisiin, koska olin itse käynyt läpi nuoruuden. Senioreita oli mielestäni pelottavampaa ohjata, koska minulla ei tietenkään ollut kokemusta kyseisestä iästä, enkä tiennyt mitä heidän kanssaan olisin voinut tehdä. Toisaalta taisin pelätä myös heidän arvosteluaan minua ja opetustani kohtaan. Nuorempana ajattelin, että ihmiset vanhetessaan muuttuvat viisaammiksi ja fiksummiksi, joten ehkä pelkäsinkin mennä opettamaan itseäni viisaampia ja fiksumpia. Uskon ihmisistä näin edelleen, mutta olen ymmärtänyt, että vaikka olen nuorempi, minulla on varmasti jotain annettavaa heille. Ehkä jotkut kyselyyn vastanneista tanssinohjaajista kokevat senioreiden

ohjaamisen jollain tavalla pelottavaksi, niin kuin minäkin tunsin. Ehkä siinä olisi syy, miksi senioreita ohjataan niin vähän.

Kyselyyn vastanneet tanssinohjaajat pystyivät valitsemaan useamman vaihtoehdon vastatessaan kysymykseen, koska ohjaaja voi ohjata useampia ikäluokkia. Kaiken kaikkiaan tanssinohjaajat opettavat eniten 7–20-vuotiaita.

Kuvio 2. Tanssinohjaajien oppilaiden ikäjakauma

6.2 Tunneilla tärkeiksi koetut asiat

Seuraava kysymyssarja käsitteli tunnilla tärkeäksi koettuja asioita. Kysymys kuului näin: ”Tunneillasi koet tärkeäksi: yhdessä vietetyn ajan ja toisiin tutustumisen, tekniikan harjoittamisen, kunnon ylläpidon/kehittämisen, tanssisarjan tekemisen ja/tai esityksen valmistamisen ja tanssilajeihin/tanssiin tutustumisen.” Nämä asiat tanssinohjaaja sai laittaa tärkeysjärjestykseen. Tämän kysymyksen vastaukset hajoilivat aika lailla. Yhdessä vietetty aika ja toisiin tutustuminen koettiin tärkeimmäksi. Sen valitsi 34 prosenttia vastanneista tärkeimmäksi, eli 24 tanssinohjaajaa. Sosiaaliset suhteet siis koetaan todella tärkeiksi tanssitunneilla. Erityisen tärkeää se on kokemukseni mukaan teini-iässä, sillä silloin oppilaat ovat usein kavereita keskenään tuntien ulkopuolellakin. Henkilökohtaisesti olin iloinen tästä, että sosiaalisuus koettiin näinkin tärkeäksi asiaksi tunneilla. (Kuvio 3.)

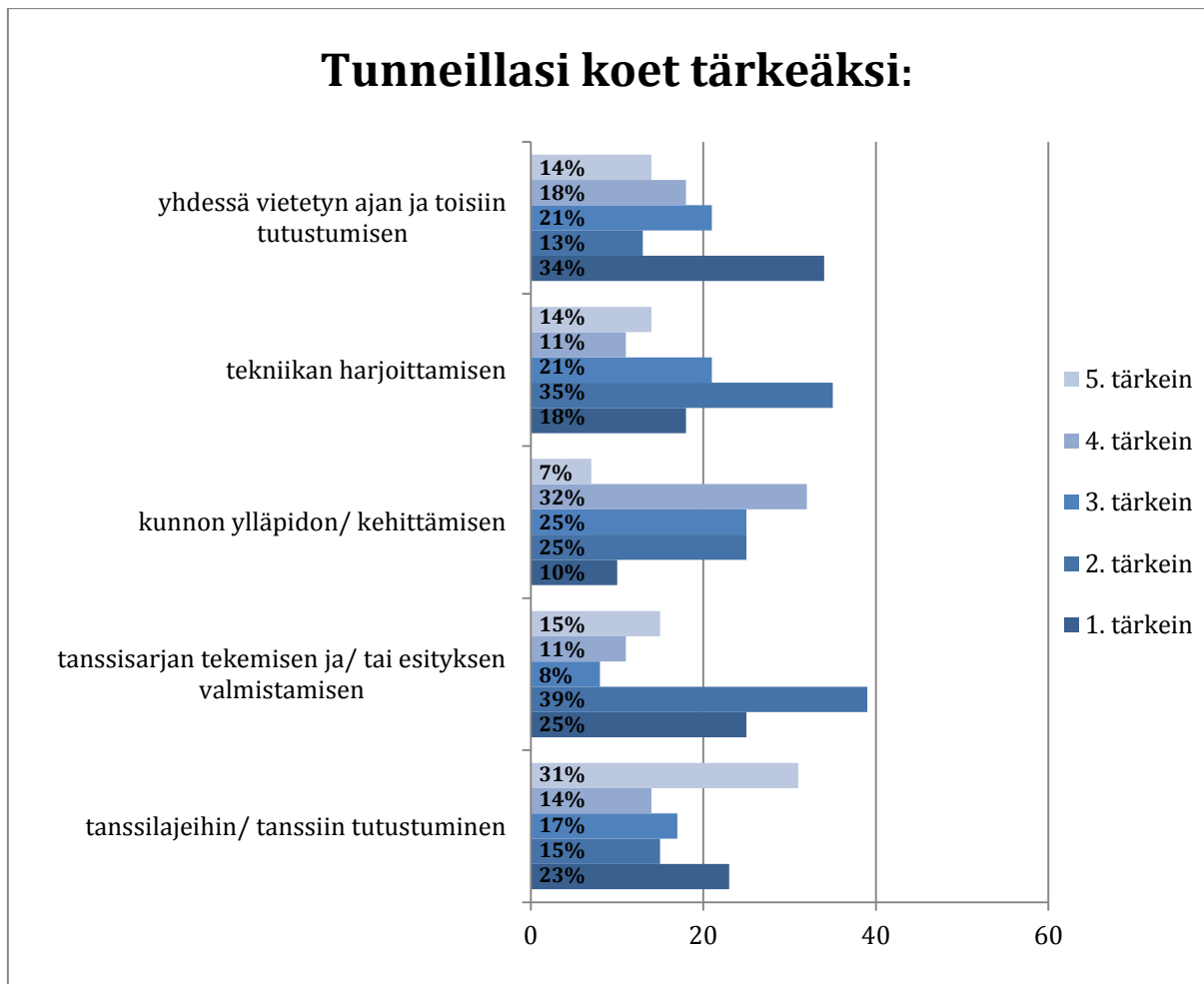
Oppilaiden sosiaaliset suhteet ovat tärkeitä, mutta myös vuorovaikutus oppilaiden ja ohjaajan välillä. Niin kuin kappaleessa 3.3.2 viitataan Anttilaan (1994, 53), sekä Autioon ja Kaskeen (2005, 83), jotka painottavat opettajan ja oppilaan rehellisen ja lämpimän suhteen tärkeyttä luottamuksen kehittämiseen. Kun tuo vuorovaikutus oppilaan ja ohjaajan välillä on kunnossa, ohjaajan on helpompi puuttua ongelmatilanteisiin ja hänelle tullaan varmasti uskoutumaan erilaisista asioista helpommin. Mielestäni ihanne olisi, jos oppilaat pystyisivät helposti mennä puhumaan ohjaajalle heitä askarruttavista asioista. Toisaalta sosiaaliset suhteet ovat myös siinä mielessä suuressa roolissa, että mitä paremmin oppilaat viihtyvät toistensa kanssa, niin sitä kauemmin he luultavasti myös pysyvät mukana ryhmässä. Erityisesti teini-iässä, jolloin harrastuksen lopettaminen on yleisempää, niin kuin luvussa 3.3.1 kerrotaan viitaten Huismanniin (2005, 62).

Toiseksi tärkeimmäksi kaikista nousi tanssisarjan tekeminen ja/tai tanssiin tutustuminen. Se sai valintoja toiseksi tärkeimmäksi 39 prosenttia kaikista vastanneista. Silloin kun itse ohjasin, tapanani oli tehdä syksyllä yksi tanssi, joka esitettiin joulujuhlassa. Toinen tanssi tehtiin keväällä, mikä esitettiin sitten kevätjuhlassa. Yleensä kevääksi työstetyllä koreografialla lähdettiin myös kisoihin. Itselläni oli tapana tehdä syksyllä lyhyt, pieni ja ”makupalamainen” koreografia, jonka avulla tutustuttiin eri tanssilajeihin tai tehtiin oppilaiden toiveiden mukainen tanssi. Kevääksi tehtiin kisakoreografia, joka oli puhtaasti minun sanelemani. Kisakoreografia piti sisällään ryhmälle vaikeampia liikkeitä, joita harjoiteltiin tasaisesti koko vuoden ajan. Näin ollen koreografian opettelu oli suuressa osassa myös minun tunneillani. Pää tavoite oli tehdä tanssi, joka esitettiin harjoittelukauden lopussa. Silloin joka tunnilla tehtiin töitä sen tanssiesityksen eteen, jolloin taitojen harjoittelu osana koreografiaa oli suuressa roolissa

Vähiten tärkeäksi tunneilla näistä vaihtoehdoista koettiin tanssilajeihin ja/tai tanssiin tutustuminen. Sen oli viimeiseksi valinnut 31 prosenttia vastanneista, eli 22 henkilöä. Tämä on mielestäni mielenkiintoista, sillä itse miellän tämän todella tärkeäksi tanssitunneilla. Ohjaaja vuosinani koin tämän olevan tärkeää oppilaiden motivaationkin kannalta. Sen takia opetin heille erilaisia lajeja ja kuuntelin myös heidän toiveitaan. Silloin oppilaani tuntevat, että otan heidän toiveet huomioon ja välitän heistä. Sen takia tahdoin kuunnella heidän toiveita, jotta pystyin

sitten tarjoamaan heille näitä ”makupaloja”, jotta he jaksoivat tehdä tekniikka-harjoitteita ja yksittäisten liikkeiden harjoittelua enemmän. Välillä oppilaiden ja opettajankin on hyvä päästä irrottelemaan, vaikkapa jollain hausalla ilmaisu-harjoitteella tai tanssisarjalla. Kun oppilaat viihtyvät tunneilla, he ensinnäkin tah-tova pysyä ryhmässä ja toiseksi ne hauskat hetket kasvattavat ryhmähenkeä ja oppilaat tutustuvat toisiinsa myönteisessä ilmapiirissä.

Se minkä takia itse aloin lapsena tanssia, oli nimenomaan kiinnostus tanssia kohtaan. Ymmärrän kyllä, että jokaisella meillä on oma syy mennä tanssitun-neille ja sehän voi olla tanssin lisäksi vaikkapa kaverit, tutustuminen uusiin ih-misiin, halu oppia joku tietty liike, vanhempien painostus ja niin edelleen. Itse kuitenkin oletan tunneilleni tuleville motivaatioksi jollain tasolla liittyvän myös aina kiinnostus itse tanssia kohtaan. Olen huomannut, että mitä vanhempana ihminen aloittaa tanssiharrastuksen, yleensä sitä kovempi on kiinnostus tans-sia kohtaan ja taitojen opettelua kohtaan. Mitä nuorempia oppilaat ovat, sitä useammin tanssitunnille tulon motivaatio on joku muu kuin itse tanssi. Sitä ei tule kuitenkaan väheksyä, sillä ne jotka aloittavat tanssiharrastuksen jonkin toi-sen syyn, kuin tanssin takia, saattavat silti löytää myöhemmin kiinnostuksensa tanssia kohtaan. He voivat saada tanssista elinikäisen harrastuksen ja jotkut innostuvat niin kovasti, että lähtevät tavoittelemaan tanssista ammattia.

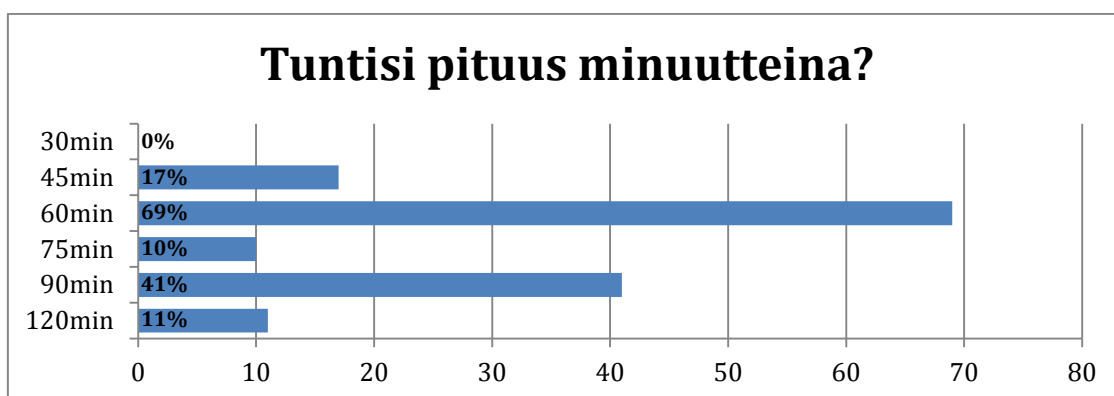
Kuvio 3. Tanssitunnin tarkoitus

6.3 Tunnin pituus ja tuntien sisältö

Seuraava kysymys käsitteli opetustunnin pituutta. Ohjaajat saivat valita useamman eri vaihtoehdon. Suurimmalla osalla, 69 prosentilla, tanssinohjaajista opetustunnin pituus oli 60 minuuttia. Tätä tulosta osasin odottaa jo etukäteen, kuten luvussa 5.1.2 näin ennustin. Seuraavaksi eniten oli 90 minuutin tunteja, eli 41 prosentilla vastanneista tanssinohjaajista. Yhdelläkään ohjaajalla ei ollut 30 minuutin pituisia tunteja.

Tällaisia tuloksia osasinkin odottaa tästä kysymyksestä. 60 minuuttinen tunti on yleisin ja uskon tällä olevan yhteyden siihen, että alakouluikäisiä oppilaita oli eniten. Alakouluikäiset ovat tottuneet hieman lyhyempään oppituntiin koulussa,

mutta jaksavat yleensä keskittyä hyvin 60 minuutin tanssitunnilla. Teini-ikäisillä voi tunnin pituus olla jo 90 minuuttia, sillä he ovat tottuneet keskittymään pidempiä aikoja. Tietenkin tuntia rakentaessa tulee huomioida myös tuntirakenne sellaiseksi, että siinä on vaihtelua. Niin kuin kappaleessa 3.2 todettiin, tunnilla on hyvä olla vaihtelua, jotta oppilaiden mielenkiinto säilyy läpi tunnin. Välillä oppilaat saavat mennä lujaa ja välillä vaaditaan taas enemmän keskittymistä, jolloin mielenkiinto säilyy. (Kuvio 4.)

Kuvio 4 Tanssinohjaajien tuntien pituus

”Mistä tuntisi koostuvat keskimäärin?” oli kysymys, johon sai valita useamman vaihtoehdon, koska yleensä tunnit koostuvat useammista erilaisista tapahtumista. Eniten valittuja vaihtoehtoja keräsivät lämmittely ja tanssisarjan harjoittelu, jotka 96 prosenttia vastanneista valitsivat osaksi tuntiaan. Hienoa, että lähes kaikkien vastanneiden tunneilla lämmitellään, sillä se on tärkeää kun tehdään sellaista lajia, joka vaatii kovaakin liikkumista. Lämmittelyn tehtävänä on lämmittää ja valmistaa kehoa tuleviin suorituksiin, sekä minimoida loukkaantumisriski. (Kuvio 5.)

Vahvana kolmantena tulivat tekniikkaharjoitteet, joita 83 prosenttia tanssinohjaajista sisällytti tunteihinsa. On hienoa huomata, että tekniikkaharjoitteita teettää noin moni tanssinohjaaja, sillä tekniikka harjoittamisella vahvistetaan vartalon oikeita asentoja ja niitä tukevia lihaksia. Näin myös loukkaantumisriski ja rasitusvammat minimoidaan.

Mielenkiintoista mielestäni oli, että 70 prosenttia vastanneista piti alkukokoon-
tumisen tunnin alussa, mutta loppu kokoontumisen piti vain 44 prosenttia vas-
tanneista. Luvussa 3.2 kerrottiin enemmän tunnin aloituksen ja lopetuksen tär-
keydestä. Tunnin lopetus kokoaa tunnin yhteen ja kertoo oppilaille, että tunti on
loppumassa. Itse lopetan tunnin yleensä lyhyihin venyttelyihin, rentoutukseen
tai tärkeistä asioista muistuttamiseen tai kertomiseen.

Vähiten tunneilla harjoiteltiin tasojen käyttöä, 23 prosenttia, ja toiseksi vähiten
suunta harjoitteita, 31 prosenttia. Tämä tasojen ja suuntien harjoittelemisen vä-
hyys ihmetytti minua kovasti, koska jotenkin ajattelin niiden harjoittelemisen ole-
van itsestäänselvyys. Vai johtuisikohan vastausvähyys siitä, että niiden ei huo-
mata olevan yleensä mukana kaikissa muissakin harjoituksissa. Esimerkiksi
liikkuvissa harjoitteissa yleensä on automaattisesti mukana suuntia ja tasojen
käyttöä.

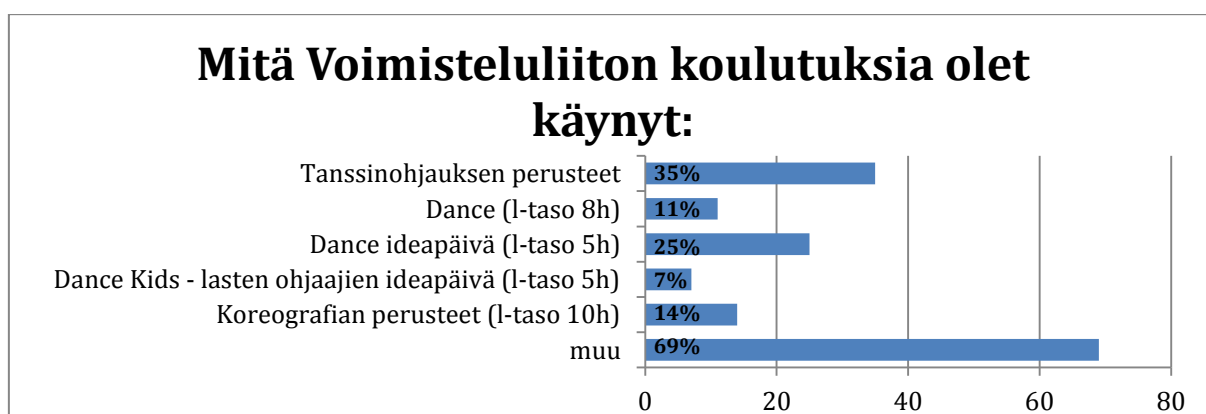
Kuvio 5. Tanssinohjaajien tanssituntien sisältö

6.4 Käydyt koulutukset ja mielipiteet niistä

Seuraavaksi määriteltiin, mitä koulutuksia tanssinohjaaja on käynyt. Vaihtoehtoja pystyi valitsemaan useamman, sillä yleensä koulutuksia käydään useampia. Eniten oli käyty jotain muita koulutuksia. 69 prosenttia vastanneista oli käynyt joitain muita koulutuksia. Uskon sen johtuvat siitä, että esimerkiksi Tanssinohjauksen perusteet -kurssi on vielä aika uusi koulutus Voimisteluliitossa, joten vanhemmat tanssinohjaajat eivät ole välttämättä käyneet sitä, vaan heillä saattaa olla taustalla Jumppaohjaaja-koulutus. Itse kuulun tuohon Jumppa koulu -koulutuksen käyneiden joukkoon. (Kuvio 6.)

Kuitenkin 35 prosenttia vastanneista oli käynyt Tanssinohjauksen perusteet -kurssin. Uskon heidän olevan näitä hieman itseäni nuorempia tanssinohjaajia. Dance ideapäivät olivat myös suosittuja, niissä ohjaajat olivat käyneet ammentamassa ideoita. Näissä kävin itsekin hakemassa inspiraatiota omille tunneille ja mielsin ne mukaviksi, hauskoiksi ja idearikkaiksi.

Erikoista oli, että Dance Kids -lasten ohjaajien ideapäivän oli käynyt vain 7 prosenttia vastanneista, vaikka kyselyyn vastanneista tanssinohjaajista 65 prosenttia ohjaa alakouluikäisiä ja 25 prosenttia alle kouluikäisiä. Olettaisin, että koulutautuminen menee sen mukaan, ketä ohjaa, mutta ilmeisesti aina ei niin mene. Toisaalta, kyseistä Dance Kids -lasten ohjaajien ideapäivää ei enää syksyn 2013 koulutuskalenterissa ollut tarjolla. Joten tämä herätti mieleeni kysymyksen, että olisiko tuo kurssi ollut vain kevään 2013 koulutuskalenterissa.

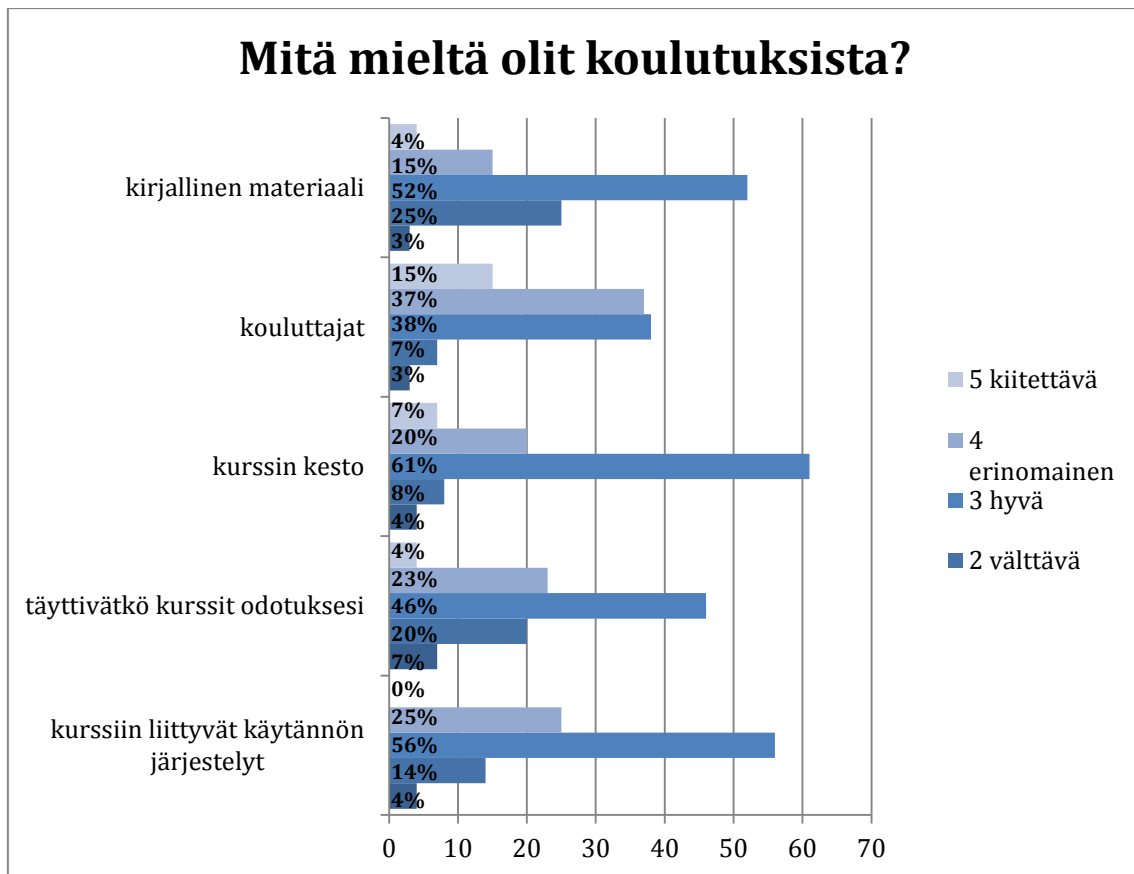

Kuvio 6. Tanssinohjaajien käymät koulutukset

Tämän jälkeen kysyin, mitä mieltä ohjaajat olivat koulutuksista: ”kirjallinen materiaali, koulutuksen opettajat, kurssin kesto” Kysyin myös, täyttivätkö kurssit odotukset ja toimivatko kurssiin liittyvät käytännön järjestelyt. Ohjaajat saivat laittaa yhden arvosanan yhteen osa-alueeseen. Eniten tuli hyvä-vastauksia jokaisesta osa-alueesta. Vastausten saannin jälkeen jäin miettimään, olisiko pitänyt antaa vaihtoehtoiksi vain neljä vaihtoehtoa viiden sijasta, sillä silloin keskimäinen vaihtoehto olisi puuttunut. Silloin olisi voinut paremmin nähdä, mitä osa-alue on vahvempi, kuin toiset. (Kuvio 7.)

Selkeästi parhaimmat arvosanat saivat kouluttajat, 90 prosenttia vastanneista piti kouluttajia vähintään hyvinä. Vain 10 prosenttia arvioi kouluttajat välttäviksi tai huonoiksi. Itselleni käymissä koulutuksissa muistan ohjaajien olleen lähes aina ammattitaitoisia. Erityisesti ideapäivillä oli tanssinopettajia pitämässä kursseja. Heiltä koin saavani eniten apuja ja neuvoja tanssinohjaamiseen.

Eniten välttäviä tai huonoja vastauksia sai koulutusten kirjallinen materiaali, mutta vain yhdellä prosentilla perässä tuli heti ”täyttivätkö kurssit odotuksesi” -osio. Kirjallinen materiaali sai 28 prosenttia huonoja tai välttäviä arvioita, kun taas kurssin odotuksien täyttäminen sai 27 prosenttia. Tämä selkeästi viittaa siihen, että koulutusten kirjallisia materiaaleja olisi hyvä tarkistella ja kiinnittää enemmän huomiota. Lisäksi huomiota tulee kiinnittää myös siihen, mitä tanssinohjaajat tulevat kurssilta hakemaan ja ehkä myös kurssien kuvauksia on syytä tarkistaa. Erityisesti pidempien peruskurssien kirjallista sisältöä olisi hyvä tarkistella, sillä niiden tulee auttaa tanssinohjaajaa myös kurssin käymisen jälkeen. Ideapäivien materiaalit on kokemukseni mukaan ollut liikepankki tyylisiä, eli kirjoitettuna esimerkiksi koreografia paperille.

Kuvio 7 Tanssinohjaajien mielipide käymistään koulutuksista

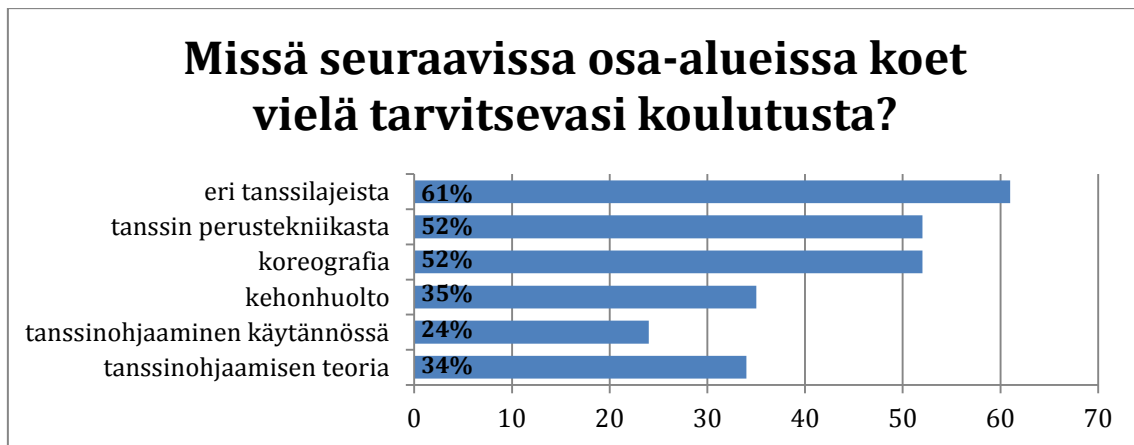
6.5 Koettu koulutus- ja tukitarpeet

Tanssinohjaajat kokivat tarvitsevansa eniten koulutusta vielä eri tanssilajeista. Reilusti yli puolet, 61 prosenttia, vastanneista tahtoivat tietää lisää eri tanssilajeista. Mielenkiintoista olisi ollut vielä tietää, että mistä eri lajeista tanssinohjaajat olisivat olleet kiinnostuneita. Vastajat pysyivät valitsemaan useamman osa-alueen, jossa kokivat tarvitsevansa lisää koulutusta. Jokaista vastausvaihtoehtoa oli kirjoitettu auki, jotta ohjaajat tietävät, mitä mikäkin vastausvaihtoehto tarkoittaa. Esimerkiksi eri tanssilajien koulutusta/ideapäivää oli avattu siten, että oli ehdotettu lajiksi showtanssia: ”Mistä se koostuu, mikä on olennaista showtanssille, miten sen tekniikkaa voi harjoittaa ja hyödyntää omassa ohjaamisessa.” Tämän kysymyksen muut tarkennukset löytyvät liitteestä 1. Useamman vaihtoehdon sai valita sen takia, että tanssinohjaaja voi kokea tarvitsevansa lisää koulutusta useammissakin eri osa-alueissa. (Kuvio 8.)

52 prosenttia tanssinohjaajista, valitsivat sekä tanssin perustekniikan ja koreografian osa-alueiksi, joissa kokevat tarvitsevansa vielä koulutusta. Tanssin perustekniikan kurssi pitäisi sisällään esimerkiksi tietoa linjauksista ja miten niitä voi vahvistaa ja siitä, miten käytetään kehoa turvallisesti. Linjauksilla tarkoitan esimerkiksi polvien suuntaamista varpaiden osoittamaan suuntaan, jotta vältetään virheasentojen aiheuttamilta rasitusvammoilta polvissa. Tämän kurssin voisi räätälöidä halutun tanssilajin mukaan. Mielestäni oli hienoa huomata, että tanssinohjaajat kokevat tanssitekniikan tärkeäksi osa-alueeksi ja tahtovat siitä lisää tietoa.

Saman verran vastauksia keräsi koreografian rakentamisen kurssi, eli 52 prosenttia vastanneista. Ohjaajat ovat kiinnostuneita koreografian erilaisista työstämistavoista. Seuroissa on paljon tanssiryhmiä, jotka käyvät esimerkiksi Show-tapahtumassa sekä kilpailusarjassa, että näytössarjassa. He tahtoisivat varmastikin tietää, miten heidän tulisi rakentaa koreografia, jotta se pärjäisi mahdollisimman hyvin kilpailussa tai saisi kunniamaininnan näytössarjassa. Ehkä paikallaan ei olisi pelkästään kurssi erilaisista koreografian erilaisista työstämistavoista, vaan myös kurssia koreografian teosta Show-tapahtuma painotteisesti. Tuomarina toimiessani sain paljon kysymyksiä ohjaajilta, että minkälainen koreografian tulisi olla, jotta sillä pärjäisi. Neuvoin heitä tutustumaan arvosteluperusteisiin ja rakentamaan koreografian tukemaan niitä. Monet ryhmät kilpailevat ja tahtovat kehittyä eteenpäin, mutta eivät välttämättä tiedä miten. Show-tapahtuma on suurentunut vuosi vuodelta, joten ehkä koulutustarjontaa voisi kehittää myös tukemaan Show-tapahtumaa.

Vähiten ohjaajat kokivat tarvitsevansa koulutusta tanssinohjaamisesta käytännössä. 24 prosenttia vastanneista valitsi tämän vaihtoehdon, eli kuitenkin 17 henkilöä 71 vastanneesta kokivat tarvitsevansa apua vielä esimerkiksi ensiapu- ja ryhmänhallinta taidoissa ja palautteen annossa. Mielestäni tämä kysymys osoitti, että jokaisista osa-alueista olisi hyvä olla oma kurssinsa. Uskon vähemmän ohjanneiden valinneen tanssinohjaamisen kurssi vaihtoehtoja ja kokeneemmat kaipaavat enemmän inspiraatiota tunteille.

Kuvio 8. Tanssinohjaajien kokemat koulutustarpeet

Viimeinen suljettu kysymys koski tanssinohjaajien kokemia muita tuki tarpeita Suomen Voimisteluliitolta. Eniten toivottiin tanssikatselmuksia, 59 prosenttia kaikista tanssinohjaajista toivoi niitä lisää. Eli katselmuksissa ei laiteta esityksiä paremmuusjärjestykseen, vaan raati kirjoittaa osallistujille palautteet ja jakaa kunniamainintoja ryhmille, jotka heidän mielestään sen ansaitsevat perustellusti. Show-tapahtumassa on jo katselmus osio, eli näytössarja. Näytössarjaan voi osallistua aluetapahtumissa ja myös valtakunnallisessa tapahtumassa. Jokainen ryhmä voi itse päättää mihin aluetapahtumaan osallistuu, vai osallistuuko vaikka kaikkiin. Esimerkiksi lukuvuonna 2013–2014 oli kuusi eri aluetapahtumaa ja lisäksi vielä valtakunnallinen tapahtuma, eli seitsemän mahdollisuutta katselmustyyppiseen tapahtumaan, kuten mainitsin luvussa 2.2.2 esitellessäni Show-tapahtumaa. Eli katselmuksia on jo olemassa monia, joten kysymys heräsi, että minkälaista katselmusta tanssinohjat toivoivat. Vai eivätkö ohjaajat ole tietoisia, että he voivat osallistua toisten aluetapahtumiin ja näin ollen luulevat, että lukuvuoden aikana he pystyvät osallistumaan vain kahteen tapahtumaan.

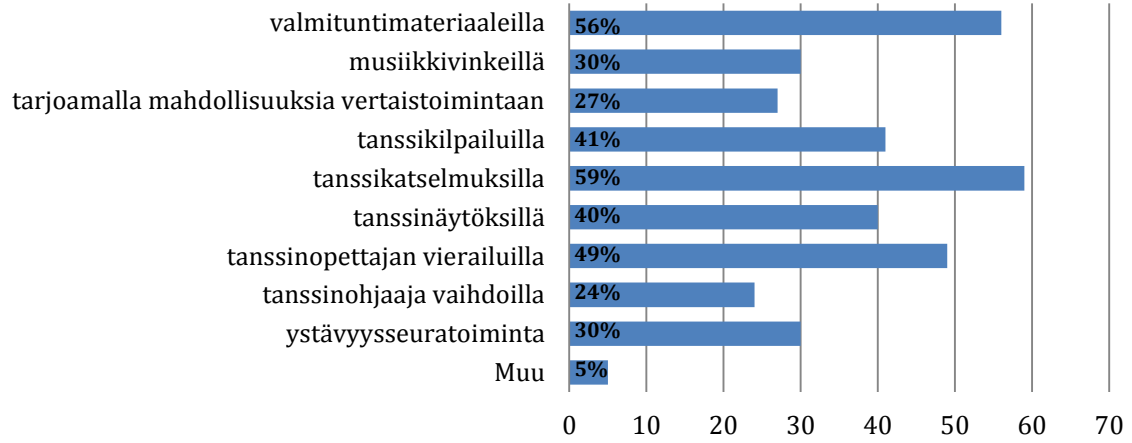
Toiseksi eniten toivottiin valmistuntimateriaaleja, 56 prosenttia vastanneista toivoi niitä. (Kuvio 9.) Henkilökohtainen mielipiteeni on, että tanssinohjaajien pitäisi pystyä analysoimaan omien ryhmien oppimistarpeet ja osata tehdä niitä vastaavat sopivat harjoitteet. Valmistuntimateriaalit eivät välttämättä palvele ryhmän taitotasoa, eikä taitojen kehittymistä. Tietenkin valmistuntimateriaalit pienentävät tanssinohjaajien suunnittelun työmäärää, mutta tahtovatko ohjaajat todella

kaiken valmiiksi pureskeltuna. Herää välttämättäkin kysymys, osaavatko tanssinohjaajat sitten soveltaa valmistuntimateriaaleja sopiviksi ryhmille, vai päädytäänkö materiaaleja käyttämään sellaisenaan ilman kummempaa analysointia? Valmistuntimateriaaleista voi kyllä saada ideoita tunneille ja varmasti niissä on myös hyviä harjoitteita, mutta näen vaarana sen, että materiaaleja ei osata varioida sopivaksi omille ryhmille.

Kolmanneksi eniten toivottiin tanssinopettajien vierailuja, 49 prosenttia ohjaajista ottaisi mielellään tanssinopettajia vieraillemaan seuroihinsa. Tanssinopettajat voisivat kiertää seuraamassa ohjaajien tunteja ja antaa niistä palautetta, sekä auttaa mahdollisesti koreografian rakentamisessa. Näin ohjaajat saisivat suoraa palautetta omista tunteistaan ja neuvoja sen parantamiseksi. Silloin ohjaajat voisivat suoraan myös kysyä apua tanssinopettajilta ongelmatilanteisiin ja heitä askarruttaviin asioihin.

Vähiten toivottiin tanssinohjaaja vaihtoja ja muu -vaihtoehtoa. Tanssinohjaaja vaihtoja toivoi 15 henkilöä, eli 24 prosenttia, kaikista vastanneista. Mielestäni tämä olisi hyvä ja toimiva vaihtoehto seurojen yhteistyön kehittämisen kannalta. Lisäksi tämä voisi helpottaa tutustumista toisiin ohjaajiin ja ryhmätkin voisivat tutustua paremmin, jolloin tapahtumissa olisi enemmän tuttuja ja toivottavasti kannustettaisiin enemmän myös toisia harrastajia. Tietenkin voi olla hieman pelottavaa aluksi mennä vieraaseen seuraan tutustumaan, mutta mikäli ohjaajat voisivat mennä vieraisiin seuroihin tutustumaan porukalla, olisi se helpompaa ja toisilta voisi oppia paljon asioita. Vieraillevat ohjaajat voisivat myös tutustua toisen seuran ohjaajiin viettämällä heidän kanssa aikaa ja keskustelemalla omista ryhmistään ja minkälaista apua he tulivat hakemaan ohjaajavaihdosta. Muu vaihtoehtoa valittiin vähiten, vain 5 prosenttia vastaajista, eli 3 henkilöä koki tarvitsevänsä vielä jotain muuta tukea Voimisteluliitolta.

Miten muuten kuin koulutuksella toivoisit Suomen Voimisteluliiton tukevan tanssinohjamista?

Kuvio 9. Tanssinohjaajien muut kokemat tukitarpeet Suomen Voimisteluliitolta

7 YHTEENVETO VASTAUKSISTA

Kyselystä saamieni vastausten perusteella pyrin luomaan kokonaiskuvaa siitä, mihin suuntaan Suomen Voimisteluliiton olisi hyvä tanssin koulutusta ja kurssitusta kehittää. Mielestäni olisi hyvä jatkaa jo olemassa olevan Tanssinohjaajan perusteet -koulutuksen kehittämistä, jonka esittelin luvussa 2.2.3. Olemassa oleva koulutus on suunnattu nuorien tunteja pitävälle tanssinohjaajille, mutta sitä voisi laajentaa koskemaan myös ala-asteikäisiä lapsia. Kyselyn vastaukset osoittivat alakouluikäisiä olevan eniten oppilaina tanssinohjaajilla ja sitten 13–16-vuotiaita. Mielestäni tästä koulutuksesta voisi kehittää samantyyppistä, kuin Jumppakoulu-koulutuksesta on jo tehty. Jumppakoulu-koulutus on moniosainen, joka lähtee liikkeelle ohjaamisen perusteista ja laajenee kohti useampia ikäluokkia. Kappaleessa 2.2.3 on nähtävissä Jumppakoulu-koulutuksen eri osa-alueet.

Tanssinohjaajan perusteet -koulutus voisi olla ensimmäinen osa pidemmästä koulutuksesta. Jo olemassa olevassa koulutuksessa käydään läpi tuntien rakentamista, sarjojen luomista ja musiikin käyttöä. Mielestäni tanssisarjojen rakentamista voisi käydä uudessa pidemmässä koulutuksen vasta myöhemmässä vaiheessa. Aihetta voisi toki sivuta jo ensimmäisessä osiossa, mutta siihen kannattaa mielestäni paneutua vasta hieman myöhemmin. Koulutuksen ensimmäisessä osiossa olisi mielestäni hyvä huomioida eripituisten tuntien rakentaminen. Tunnin pituus määrittelee paljon, miten tunti kannattaa rakentaa (Lampi, Mäntylä, Niiranen & Turpeinen 2002, 18). Eniten pidettiin 60 minuuttisia ja 90 minuuttisia tunteja, joten ehdottaisin kurssilla käytävän läpi esimerkkejä eri tuntirakenteista sekä 60 minuuttisista tunneista että 90 minuuttisista tunneista. Niistä ohjaaja varmasti osaisi itse soveltaa sopivan tuntirakenteen mahdollisesti muille eripituisille tunneille.

Tuntirakenteen selvittämisen lisäksi koulutuksen ensimmäisessä osiossa olisi hyvä käydä läpi myös taitojen kehitystä. Kuten jo luvussa 3.2 mainittiin, lisäksi olisi hyvä opetella taitojen pilkkomista osataidoiksi ja opetella rakentamaan näille osataidoille harjoitteita. Tätä taitojen pilkkomista osataidoiksi ja osataitojen

ympärille rakennettavia harjoitteita pidän erityisen tärkeänä tanssinohjaajalle. Mietin tanssinohjaajana toimiessani, että on jotain tärkeää, jota en kursseilla oppinut ja myöhemmin olen kokenut ahaa-elämyksen juuri tämän asian suhteen. Kun opin rakentamaan osataitojen ympärille oikeanlaisia harjoitteita, alkoivat oppilaani edistyä nopeammin ja tehokkaammin kohti tavoiteltua suurempaa taitoa.

Koulutuksen ensimmäiseen osaan olisi hyvä sisällyttää myös tietoa ryhmäopetuksesta, mutta myös yksilöopetuksesta. Niin kuin luvussa 3.3.1 painotetaan, että jokainen meistä oppii eri tavoin. Ohjaajan on hyvä tiedostaa tämä asia, jotta hän pystyisi huomioimaan yksilöitä ohjaamistilanteissa. Joku oppilas saattaa tarvita enemmän suullisia ohjeita, kun taas toisen tarvitsee nähdä liike useamman kerran. Myös palautteen anto on suuressa roolissa tanssitunneilla ja sitä tulee mielestäni ehdottomasti käsitellä koulutuksen ensimmäisessä osiossa. Palautteen antoa käsitelin luvussa 3.3.2, sillä siihen on ohjaajana kiinnitettävä erityistä huomiota. Palaute voi joko kannustaa tai musertaa oppilasta, joten ohjaajan on tärkeä osata valita sanansa oikein.

Näin ollen koulutuksen ensimmäinen osa voisi koostua tanssinohjaamisen käytännön ohjaamisesta ja ohjaamisen teoriasta. Tutustutaan ohjaamisen perustaitoihin, eli tanssinohjaamisen perusteisiin, kuten tanssitunnin rakenteeseen, taitojen opetteluun, kehon linjauksiin, ryhmä ja yksilö opetukseen, palautteen antoon, eri ikäryhmiin, musiikin käyttöön ja ensiaputaitoihin.

Toinen koulutuksen osa voisi osittain koostua samantyyilisestä ehdotelmasta, kuin Jumppekoulu-koulutuksen kolmas osa, joka on mainittu luvussa 2.2.3. Toinen koulutusosa voisi koostua kolmesta erilaisesta osiosta, joista ohjaaja voisi valita haluamansa. Tietenkin ohjaaja voisi halutessaan käydä vaikka kaikki osiot. Kolmas osio voitaisiin jakaa lasten tanssinohjaamiseen, nuorten tanssinohjaamiseen ja tanssilajeihin ja tanssitekniikkaan tutustumiseen. Kyselyn avulla selvisi, että ohjaajat toivoivat eniten eri tanssilajien koulutusta. Toiseksi eniten tahdottiin tanssin perustekniikan ja koreografian rakentamisen kurssia, mikä selvisi luvussa 6.5.

Tanssilajeihin tutustumisen ja tanssin perustekniikan koulutus voitaisiin mielestäni yhdistää aika helposti yhdeksi hyväksi kokonaisuudeksi. Alakouluikäisiä opetettiin eniten, joten heidän ohjaajilleen tarvittaisiin varmastikin koulutusta nimenomaan tanssinopetuksesta. Heidän kurssiin voisi sisällyttää myös pienen osion alle kouluikäisten lasten ohjaamisesta, sillä heitä opetti kuitenkin 25 prosenttia vastanneista. Näin ollen yksi osio voisi olla nimeltään lasten tanssinohjaamisen kurssi. Se voisi sisältää lisätietoa tuntirakenteesta ja tunnin rakentamisesta lapsille. Lasten tanssitunnit eroavat yleensä aika lailla nuorten ja aikuisien tunneista, sillä lapsuus aikana fyysinen ja psyykkinen kehitys omanlaista.

Toinen valittava osio voisi olla nuorten tanssinohjaamisen kurssi. Se voisi sisältää lyhyesti kertausta ensimmäisestä osiosta ja sitten syvennettäisiin niitä asioita. Lisäksi kurssi voisi sisältää tietoa nuorten läpikäymästä murros-iän muutoksista ja kurssilla voitaisiin tutustua nuorten suosimiin eri tanssilajeihin. Lisäksi on tärkeää muistaa motivaation vaikutus kyseisessä iässä. Teini-ikä on sitä aikaa, kun harrastuksen lopettamisprosentti kasvaa (Huisman 2005, 62). Silloin ohjaajan motivointi taidot ja sosiaaliset taidot ryhmän ja yksilön suhteen ovat suuressa roolissa.

Tanssilajeihin tutustumisen ja tanssin perustekniikan pystyy mielestäni yhdistämään aika helposti yhdeksi kurssiksi. Tämä valinnaiskurssi olisi hyvä nimenomaan nuorten ja hieman vanhempien oppilaiden ohjaajille, sillä tekniikan harjoittelu vaatii oppilailta keskittymiskykyä. 46 prosenttia opetti 13–16-vuotiaita, 41 prosenttia opetti yli 16-vuotiaita ja vielä 23 prosenttia opetti yli 20-vuotiaita ja mielestäni tämä kurssi olisi sopiva juuri niille ohjaajille. Tästä valinnaiskurssista saisi ideoita omaan opettamiseen ja samalla saisi tietoa eri tanssilajien tekniikoista ja sitä kautta linjausten huomioimisesta. Jälleen nousee taitojen ja osataitojen harjoittelu ja linjausten vahvistaminen suureen rooliin, jolloin harjoitellaan myös liikkeiden tekoa mahdollisimman turvallisesti. Ohjaaja oppisi huomioimaan virheasentoja ja tietäisi minkälaisia harjoitteita hänen tulisi rakentaa, että virheasentoista päästäisiin eroon. Lisäksi kurssiin voisi sisällyttää valmiita tekniikka- ja lämmittelysarjoja, jolloin ohjaajat saisivat myös valmiita käyttökelpoisia valmistuntimateriaaleja, sillä yli puolet tanssinohjaajista toivoi niitä, kuten luvusta 6.5 käy ilmi.

Kolmas osa voisi olla erilaisiin koreografisiin menetelmiin tutustumista. Luvussa 6.5 kävi ilmi, että koreografian rakentamisen kurssia koki tarvitsevansa 52 prosenttia vastanneista. Koreografia kurssilla voitaisiin käydä läpi tilan käyttöä, sillä vastauksista kävi ilmi, että suunta- ja tasoharjoitteita tehdään tunneilla vähiten, vaikka koreografiaan ne tuovat paljon lisää ulottuvuutta. Lisäksi dynamiikka- eli liikelaatuharjoituksia tehdään myös yllättävän vähän tunneilla, vaikka ne ovat koreografian liikevalinnoissa erittäin suuressa roolissa. Liikelaatu liittyy aina liikkeeseen, liikumme aina jollain tavalla, esimerkiksi raskaasti tai kevyesti. Joten erityisesti noita osa-alueita kannattaa koreografia kurssilla nostaa esiin, jotta niitä alettaisiin harjoitella tunneilla myös enemmän. Lisäksi ryhmän taitotaso ja kehitystaso vaikuttaa koreografian tekemiseen ja liikevalintoihin. Oppilaiden kehitystason huomioinnista kerrotaan tarkemmin luvussa 3.2.

Kyselystä selvisi myös, että kaikkiin koulutuksien kirjallisiin materiaaleihin tulisi kiinnittää huomiota, sillä sitä pidettiin heikoimpana koulutuksien osa-alueena, kuten kappaleessa 6.4 selviää. Lisäksi koulutuksen kuvaus ei välttämättä tällä hetkellä anna oikeaa kuvaa sen sisällöstä ja siitä, mitä tanssinohjaajan tulisi osata kurssin jälkeen. Kurssikuvauksen perusteella tanssinohjaajalle tulee tietynlainen mielikuva siitä, mitä kurssilta voi odottaa, joten on tärkeää, että odotukset täyttyvät. Koulutuksien opettajiin oltiin kaikista tyytyväisimpiä, kun kysyttiin mielipidettä käydyistä koulutuksista.

Luvussa 6.5 selvisi, että ohjaajien uutena kiinnostuksen kohteena nousi esille mahdolliset tanssinopettajien vierailut tunneille. Voisiko Voimisteluliitto kehittää tällaisia tanssinopettajien tilausvierailuja seuroihin tanssinohjaajien tunneille? Esimerkiksi seura voisi tilata Voimisteluliiton kautta tanssinopettajan (amk) tai tanssipedagogin, eli virallisen pätevyyden saaneen tanssinopettajan vierailemaan yhden viikonlopun ajan tanssinohjaajien tanssitunneille. Tanssinopettaja tekisi muistiinpanoja tunneista ja antaisi palautetta tanssinohjaajille, sekä auttaisi ohjaajia heitä askarruttavissa aiheissa. Lisäksi tanssinopettaja voisi pitää pienen luennon esimerkiksi taitojen opetuksessa tai jostain muusta aiheesta. Aiheet ohjaajat olisivat voineet toivoa etukäteen tai aiheen voisi tanssinopettaja itse valita seurattuaan ohjaajien tunteja. Näin tanssinohjaajat saisivat palautetta

ammattilaisilta, joilla on pidempää koulutustaustaa tanssinopettamisesta. Uskoisin sen motivoivan myös ohjaajia kouluttautumaan enemmän tullakseen paremmiksi tanssinohjaajiksi. Se voisi myös auttaa nostamaan tanssinohjauksen laadukkuutta.

8 JATKOTUTKIMUS MAHDOLLISUUKSIA

Aiheesta pystyisi tekemään monia erilaisia jatkotutkimuksia. Kun Voimisteluliitto on ehtinyt päivittää koulutuskalenteriansa, voisi tanssinohjaajille tehdä uuden kyselyn. Se voisi pitää sisällään, että onko tanssinohjaajien kokema koulutus-tarve muuttunut. Se selvittäisi Voimisteluliitolle, että ovatko tanssinohjaajat olleet tyytyväisiä muutoksiin ja onko vielä jotain mikä vaatisi huomiointia.

Aiheeksi voisi ottaa myös yhden koulutuksen tutkimisen ja sen, miten sitä pitäisi kehittää vastaamaan paremmin tanssinohjaajien odotuksia ja tavoitteita. Voisi siis ottaa yhden koulutuksen syyniin ja tarkastella sitä tarkemmin. Erityisen mielestäni tärkeä koulutus tanssinohjaajien kannalta, on Tanssinohjauksen perusteet -kurssi. Sitä tulisi mielestäni tarkistella, sillä aloitteleva tanssinohjaaja todennäköisesti hakeutuu kyseiselle kurssille. Ainakin minä aloittelevana tanssinohjaajana hakeutuisin.

Lisäksi tämä minun opinnäytetyö käsitteli vuotta 2013, joten olisi mielenkiintoista tehdä vaikka sama kysely muutaman vuoden kulutta uudestaan tanssinohjaajille. Miten heidän tuntien osa-alueet olisivat muuttuneet, mitä tarpeita he silloin kokevat tarvitsevansa ja minkälaista muuta tukea he kokevat tarvitsevansa silloin Voimisteluliitolta.

Olisi myös mielenkiintoista selvittää tarkemmin tanssin roolia Voimisteluliitossa ja sen historiassa. Tällä hetkellä esimerkiksi Voimisteluliiton nettisivuilta ei löydy ollenkaan tietoa tanssista sen toiminnan historiassa. Kuitenkin tanssia on harastettu seuroissa ympäri Suomea monia vuosia.

Ylipäätään tanssinohjaajan määrittely olisi myös mielenkiintoista, sillä sille kun ei löydy virallista määritelmää vielä Suomesta. Mitä kaikkea tanssinohjaajan tulisi osata? Minkälainen on hyvä tanssinohjaaja ja mitä ominaisuuksia hänellä tulisi olla? Voiko tanssinohjaajana toimia kuka vain?

LÄHTEET

Anttila E. 2002. ”Tanssin, siis ajattelen” -pohdintoja tanssista, oppimisesta ja kehotietoisuudesta. Teoksessa S. Karppinen, I. Ruokonen, K. Uusikylä (toim.) Taidon ja taiteen luova voima. Tampere: FINN LECTURA, s.71–84

Autio, T., Kaski S. 2005. Ohjaamisen taito. Helsinki: Edita Prima

Harju N. 2014. Niina Harju Hakupäivä 8.1.2014
<<http://www.niinaharju.fi>>.

Hirsjärvi, S. Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. 15–16. painos. Helsinki: Tammi

Huisman, T. 2005. Liikkuvasta lapsesta liikunnalliseksi nuoreksi. Teoksessa S. Karppinen, I. Ruokonen, K. Uusikylä (toi.) Taidon ja taiteen luova voima. Tampere: FINN LECTURA, s. 61–70

Itä-Suomen yliopisto. 2014. Avoin yliopisto. Opetustarjonta. Terveystieteiden ja farmasian opinnot. Henkilöstön ja asiakkaiden opettamisen teoreettiset perusteet. Opetuksen suunnittelu. Hakupäivä 22.3.2014
<<http://www.uef.fi/fi/aducate/opetuksen-suunnittelu>>.

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus. 2011–2014. Urapolku. Voimistelu, joukkuevoimistelu. Hakupäivä 8.1.2014
<<http://www.kihu.fi/urapolku/>>.

Kisakallion Urheiluopisto. 2013. Historia. Hakupäivä 31.12.2013.
<<http://www.kisakallio.fi/kisakallio/historia.html>>.

Olympiastadion. 2013. Historia. Hakupäivä 31.12.2013
<<http://www.stadion.fi/historia>>.

Salakari, H. 2007. Taitojen opetus. Saarijärvi: Saarijärven Offset.

Sun Lahti 2013, Voimistelun iloa -päätösjuhla alkamassa, Hakupäivä
31.12.2013

<<http://sunlahti.fi/blog/2013/06/09/voimistelun-iloa-paatosjuhla-alkamassa/>>.

Suomen Voimisteluliitto. 2011. Sun Lahti. Etusivu. Hakupäivä 30.12.2013

<<http://sunlahti.fi/>>.

Suomen voimisteluliitto. 2013. Koulutuskalenteri syksy 2013.

Suomen voimisteluliitto, 2013a. Liitto. Hakupäivä 30.12.2013

<<http://www.voimistelu.fi/liitto/>>.

Suomen voimisteluliitto. 2013b. Liitto. Historia. Hakupäivä 9.12.2013

<<http://www.voimistelu.fi/liitto/historia/>>.

Suomen Voimisteluliitto. 2013c. Gymnaestrada. Uutiset. Hakupäivä 30.12.2013

<<http://www.gymnaestrada.fi/uutiset/gymnaestrada-tutuksi/>>.

Suomen voimisteluliitto. 2013d. Voimistelutoiminta. Nuoret. Tanssinmaailma.
Tanssi. Hakupäivä 30.12.2013.

<http://www.voimistelu.fi/voimistelutoiminta/nuoret/tanssin_maailma/tanssi/>.

Suomen voimisteluliitto. 2013e. Liitto. Organisaatio. Toiminta- ja talous suunnitelma 2014. Hakupäivä 9.12.2013.

<<http://voimistelu-fi-bin.directo.fi/@Bin/13d024f3ea2d8e0e5141b81f73511bec/1386577988/application/pdf/6223428/Toimintasuunnitelma%202014.pdf>>.

Suomen Voimisteluliitto. 2013f. Jäsenyys. Hakupäivä 31.12.2013

<<http://www.voimistelu.fi/liitto/jasenyys/>>.

Suomen Voimisteluliitto. 2013g. Voimistelutoiminta. Nuoret. Tanssin maailma. Show. Aluetapahtumat. Hakupäivä 30.12.2013
<http://www.voimistelu.fi/voimistelutoiminta/nuoret/tanssin_maailma/show/aluetaapahtumat/>.

Suomen voimisteluliitto. 2013h. Voimistelutoiminta. Nuoret. Tanssinmaailma. Show. Hakupäivä 30.12.2013.
<http://www.voimistelu.fi/voimistelutoiminta/nuoret/tanssin_maailma/show/>.

Suomen Voimisteluliitto. 2013i. Voimistelutoiminta. Nuoret. Tanssin maailma. Show. Valtakunnallinen-Show. Hakupäivä 30.12.2013
<http://www.voimistelu.fi/voimistelutoiminta/nuoret/tanssin_maailma/show/valtakunnallinen-show/>.

Suomen Voimisteluliitto. 2013j. Voimistelutoiminta. Nuoret. Tanssin maailma. Show. Säännöt ja arviointi. Arviointi showtanssi; Arviointi vapaasarja. Hakupäivä 30.12.2013
<http://www.voimistelu.fi/voimistelutoiminta/nuoret/tanssin_maailma/show/saannot-ja-arviointi/>.

Suomen Voimisteluliitto. 2013k. Tapahtumat. Sun Lahti. Hakupäivä 30.12. 2013
<http://www.voimistelu.fi/tapahtumat/suurtapahtumat_suomessa/voimistelun_ilo_a_sun_lahti_2013/>.

Suomisanakirja.fi. 2013. Kvantifioida. Hakupäivä 22.3.2014
<<http://www.suomisanakirja.fi/kvantifioida>>.

Tanssikoulu Kipinä. 2014. Opettajat. Ida Jousmäki. Hakupäivä 8.1.2014
<<http://www.tanssikipina.fi/?q=fi/opettajat/ida-jousmaki>> .

Voimisteluwiki. 2013. Suomalaisen voimistelun historia. Hakupäivä 31.12.2013
<<http://voimisteluwiki.fi/wiki/?article=96>>.

Tanssinohjaajakyselyn kysymykset:

1. Seura jossa ohjaat? (avoin)

2. Ikäsi? (avoin)

3. Kuinka monta vuotta olet harrastanut tanssia? (avoin)

4. Mitä seuraavista tanssilajeista olet tanssinut: (ruksita)
  - a. baletti
  - b. nykytanssi
  - c. jazztanssi
  - d. streettanssi
  - e. showtanssi
  - f. discodance
  - g. paritanssit
  - h. kansantanssi
  - i. muu

5. Erittele tarkemmin, mitä lajeja ja montako vuotta olet kutakin tanssilajia tanssinut. (avoin)

6. Oletko harrastanut voimistelua? Jos olet, kuinka kauan? (avoin)

7. Minkä ikäisiä oppilaita ohjaat? (ruksita)
  - a. alle kouluikäisiä
  - b. alakouluikäisiä
  - c. 13-16-vuotiaita
  - d. yli 16-vuotiaita
  - e. yli 20- vuotiaita
  - f. keski-ikäisiä
  - g. senioreita

8. Tunneillasi koet tärkeäksi: (Laita 1 se, jonka koet tärkeimmäksi jne.)
- yhdessä vietetyn ajan ja toisiin ihmisiin tutustuminen
  - tekniikan harjoittaminen
  - kunnon ylläpito/kehittäminen
  - tanssisarjan tekemisen ja/tai esityksen valmistaminen
  - tanssilajeihin/tanssiin tutustuminen
9. Tuntisi pituus on minuutteina? (voi valita useamman vaihtoehdon)
- 30min
  - 45min
  - 60min
  - 75min
  - 90min
  - 120min
10. Mistä tuntisi koostuvat keskimäärin? (voi valita useamman vaihtoehdon)
- lämmittely
  - tanssisarjan harjoittelemisesta
  - tekniikkaharjoitteista (esim. polvien linjaus, nilkan artikulaatio, ryhti jne.)
  - alku kokoontumisesta
  - diagonaali/ salin poikki kulkevista harjoitteista
  - tilassa liikkuvista harjoitteista
  - avaavista venytyksistä
  - hyppyharjoitteista
  - musiikki- ja rytmiharjoitteista
  - sosiaalisista harjoitteista
  - piruettiharjoitteista
  - voimaharjoitteista
  - ilmaisuharjoitteista
  - loppu kokoontumisesta
  - dynamiikka- eli liikelaatuharjoitteista (esim. raskaasti, kevyesti)
  - syvistä venytyksistä
  - suuntaharjoitteista

r. tasoharjoitteista

11. Mitä Voimisteluliiton koulutuksia olet käynyt: (ruksita)

- a. Tanssinohjauksen perusteet
- b. Dance (I-taso 8h)
- c. Dance ideapäivä (I-taso 5h)
- d. Dance Kids – lasten ohjaajien ideapäivä
- e. Koreografian perusteet (I-taso 10h)
- f. Muu

12. Mitä mieltä olit kaiken kaikkiaan koulutuksista? (1 huono -5 kiitettävä)

- a. kirjallinen materiaali
- b. koulutuksen opettajat
- c. kurssin kesto
- d. täyttikö kurssi odotukset
- e. kurssiin liittyvät käytännön järjestelyt (esim. kurssipaikka, ruokailut, aikataulut)

13. Onko joku käymäsi koulutus noussut parhaimmaksi, perustele lyhyesti miksi? (avoin)

14. Onko joku käymäsi koulutus ollut täysin turha, perustele lyhyesti miksi? (avoin)

15. Missä seuraavissa osa-alueissa koet vielä tarvitsevasi koulutusta? (Voit valita useamman)

- a. eri tanssilajien koulutusta/ideapäivää (esim. showtanssi, mistä showtanssi koostuu, mikä on olennaista showtanssille, miten sen tekniikkaa voi harjoittaa ja hyödyntää omassa ohjaamisessani.)
- b. tanssin perustekniikan kurssia (esim. linjaukset (polvet, nilkat, ryhti jne.) ja miten niitä voi vahvistaa ja ohjata oikeaan suuntaan, turvallinen kehonkäyttö!)
- c. koreografian rakentamisen kurssia (esim. koreografian erilaisia työstämisen metodeja)

- d. kehonhuollon kurssia (esim. venyttelystä, ravitsemuksesta, lihaskunnosta)
- e. tanssinohjaamisen kurssia käytännön ohjaamisesta (esim. ensiaputaitoja, ryhmänhallinta taitoja, lapsiryhmien kanssa vanhempien huomiointi, palautteen anto)
- f. tanssinohjaamisen kurssia ohjaamisen teoriasta (esim. tietoa ryhmädynamiikoista, eri ikäryhmien tunnuspiirteistä, ihmisen motorisesta kehityksestä, oppimismetodeista ja -käsitteistä)

16. Miten muuten kuin koulutuksella toivoisit Voimisteluliiton tukevan tanssinohjaamista? (Raketa maksimissaan kolme vaihtoehtoa.)

- a. valmistuntimateriaaleilla (esim. sisältäisi valmiita lämmittely sarjoja, tekniikkaharjoitteita, lihaskunto harjoitteita jne.)
- b. musiikkivinkeillä (esim. minkälaista musiikkia erilaisiin tanssilajeihin, ikätasolle jne.)
- c. tarjoamalla mahdollisuuksia vertaistoimintaan (esim. ohjaajataapaamia)
- d. tanssikilpailuilla (tuomarit sijoittavat kilpailijat paremmuusjärjestykseen ja antavat mahdollisesti myös kirjallista palautetta)
- e. tanssikatselmuksilla (sijalukuja ei jaeta, mutta raati kirjoittaa osallistujille palautteet ja jakaa mahdollisia kunniamainintoja)
- f. tanssinäytöksillä (yleisössä ei erillistä tuomaristoa tai raatia joka jakaisi palautetta tai tunnustusta, osallistujat tulevat puhtaasti esiintymään)
- g. tanssinopettajan vierailuilla (esim. tanssinopettaja tulee ryhmien tunneille ja antaa palautetta ohjaajalle ja auttaa ohjaajaa tuntien tai tanssin rakentamisessa)
- h. tanssinohjaaja vaihdoilla (esim. seurat vaihtaisivat ohjaajia viikonlopuksi joillekin ryhmille)
- i. ystävyysseuratoiminnalla (esim. tanssinohjaajat voisivat käydä seuraamassa ystävyysseuran tanssin ohjaajien tunteja)
- j. muu

17. Vapaa sana, palautetta Voimisteluliitolle: (avoin)

TANSSINOHJAAJAKYSELYN SULJETTUIJEN KYSYMYSTEN TULOKSET

Vastaajat ovat voineet valita joihinkin kysymyksiin useamman vastausvaihtoehdon, jolloin prosentit voivat nousta yli 100 prosentin.

4. Mitä seuraavista tanssilajeista olet tanssinut:	vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
baletti	33	46%
nykytanssi	33	46%
jazztanssi	34	48%
streettanssi	35	49%
showtanssi	59	83%
discodance	17	24%
paritanssit (seura- ja kilpatanssit)	14	20%
kansantanssi	12	17%
muu	39	55%

7. Minkä ikäisiä oppilaita ohjaat?	vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
alle kouluikäisiä	18	25%
alakouluikäisiä	46	65%
13–16-vuotiaita	33	46%
yli 16-vuotiaita	29	41%
yli 20-vuotiaita	16	23%
keski-ikäisiä	11	15%
senioreita	6	8%

8. Tunneillasi koet tärkeäksi:		vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
yhdessä vietetyn ajan ja toisiin ihmisiin tutustumisen	1. tärkein	24	34%
	2. tärkein	9	13%
	3. tärkein	15	21%
	4. tärkein	13	18%
	5. tärkein	10	14%
tekniikan harjoittamisen	1. tärkein	13	18%
	2. tärkein	25	35%
	3. tärkein	15	21%
	4. tärkein	8	11%
	5. tärkein	10	14%
kunnan ylläpidon/ kehittämisen	1. tärkein	7	10%
	2. tärkein	18	25%

	3. tärkein	18	25%
	4. tärkein	23	32%
	5. tärkein	5	7%
tanssisarjan tekemisen ja/tai esityksen valmistaminen	1. tärkein	18	25%
	2. tärkein	28	39%
	3. tärkein	6	8%
	4. tärkein	8	11%
	5. tärkein	11	15%
tanssilajeihin/ tanssiin tutustuminen	1. tärkein	16	23%
	2. tärkein	11	15%
	3. tärkein	12	17%
	4. tärkein	10	14%
	5. tärkein	22	31%

9. Tuntisi pituus on minuutteina?	vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
30min	0	0%
45min	12	17%
60min	49	69%
75min	7	10%
90min	29	41%
120min	8	11%

10. Mistä tuntisi koostuvat keskimäärin	vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
lämmittelystä	68	96%
tanssisarjan harjoittelemisesta	68	96%
alku kokoontumisesta	50	70%
tekniikkaharjoitteista	59	83%
voimaharjoitteista	35	49%
avaavista venyttelyistä	48	68%
syvistä venytyksistä	27	38%
tilassa liikkuvista harjoitteista	49	69%
tasoharjoitteista	16	23%
suuntaharjoitteista	22	31%
dynamiikka- eli liikelaatuharjoitteista	28	39%
diagonaali/salin poikki harjoitteista	50	70%
hyppyharjoitteista	45	63%
piruettiharjoitteista	35	49%
loppu kokoontumisesta	31	44%
sosiaalisistaharjoitteista	38	54%

ilmaisuharjoitteista	34	48%
musiikki- ja rytmiharjoitteista	40	56%

11. Mitä Voimisteluliiton koulutuksia olet käynyt:	vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
Tanssin ohjauksen perusteet	25	35%
Dance (I-taso 8h)	8	11%
Dance idea päivä (I-taso 5h)	18	25%
Dance Kids – lasten ohjaajien idea päivä (I-taso 5h)	5	7%
Koreografian perusteet (I-taso 10h)	10	14%
Other	49	69%

12. Mitä mieltä olit kaiken kaikkiaan koulutuksista?		vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
kirjallinen materiaali	1 huono	2	3%
	2 välttävä	18	25%
	3 hyvä	37	52%
	4 erinomainen	11	15%
	5 kiitettävä	3	4%
koulutuksen opettajat	1 huono	2	3%
	2 välttävä	5	7%
	3 hyvä	27	38%
	4 erinomainen	26	37%
	5 kiitettävä	11	15%
kurssin kesto	1 huono	3	4%
	2 välttävä	6	8%
	3 hyvä	43	61%
	4 erinomainen	14	20%
	5 kiitettävä	5	7%
täyttivätkö kurssi/kurssit odotukset	1 huono	5	7%
	2 välttävä	14	20%
	3 hyvä	33	46%
	4 erinomainen	16	23%
	5 kiitettävä	3	4%
kurssiin liittyvät käytännönjärjestelyt	1 huono	3	4%
	2 välttävä	10	14%
	3 hyvä	40	56%
	4 erinomainen	18	25%
	5 kiitettävä	0	0%

15. Missä seuraavissa osa-alueissa koet vielä tarvitsevasi koulutusta?	vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
eri tanssilajien koulutusta/ ideapäivää	43	61%
tanssin perustekniikan kurssia	37	52%
koreografian rakentamisen kurssi	37	52%
kehonhuollon kurssia	25	35%
tanssinohjaamisen kurssia käytännön ohjaamisesta	17	24%
tanssinohjaamisen kurssia ohjaamisen teoriasta	24	34%

16. Miten muuten kuin koulutuksella toivoisit Voimisteluliiton tukevan tanssin ohjaamista?	vastanneiden lukumäärä	prosenttia vastanneista
valmistuntimateriaaleilla	35	56%
musiikkivinkeillä	19	30%
tarjoamalla mahdollisuuksia vertaistoimintaan	17	27%
tanssikilpailuilla	26	41%
tanssikatselmuksilla	37	59%
tanssinäytöksillä	28	40%
tanssinopettaja vierailuilla	31	49%
tanssinohjaaja vaihdoilla	15	24%
ystävyyss seuratoimintaa	19	30%
muu	3	5%